

LUBUNYA

Pembe Hayat Derneği'nin ücretsiz bültenidir

Sayı:2 Mart-Mayıs 2007

'Kuş Kız' ANTONY
İstanbul'da!

Pembe Hayat
Tiyatrosu'ndan

"Herhangi biri"

Adaletin transfobik mi dünya? Çete davasında ikinci perde Ölmedim, Ölmedin, Ölmedi
HRANT DİNK ve Diğerleri "HIV pozitif olmak eskisi gibi korkutmuyor beni"

"Sanki bizim ailemiz, arkadaşımız olamazmış gibi davranıyorlar" Cinsiyet değiştirme
ameliyatları üzerine Selin Berghan'la 'Lubunya' Askerlikten dansçılığa, erkeklikten kadınlığa!

BÜTÜN EŞCİNSEL BİREYLERİ
YAŞADIKLARI İNSAN HAKLARI
İHLALLERİNİ ANLATMAYA
ÇAĞIRIYORUZ.

ŞİMDİYE KADAR, 'NE OLACAK, NE
İŞE YARAYACAK' DEDİK VE SESSİZ
KALMAYI SEÇTİK BELKİ. BİZİM BU
SESSİZLİĞİMİZ,

BİZE KARŞI UYGULANAN
AYRIMCILIKLARIN YOKSAYILMASINA,
YAŞADIĞIMIZ İHLALLERE YÖNELİK
HİÇBİR KAYDIN TUTULMAMASI DA
HAKLARIMIZA SAHİPÇİKAMAMAMIZA
NEDEN OLDU

GELİN HEP BİRLİKTE
BUNU DEĞİŞTİRELİM!

LGBTT BİREYLER OLARAK BİZLERE
YÖNELİK AYRIMCI
TUTUMLARI DEŞİFRE
EDELİM.

lgbtthaklari@gmail.com
www.pembehayat.org

www.kaosgl.org

www.lambdistanbul.org

İnsan
Hakları
İhlallerine
Sessiz
Kalmayalım

Pembe Hayat

Adres

Ataç 1 Sokak 3/8 Kızılay - ANKARA

Telefon

+90 312. 433 85 17

E-posta

pembehayat@pembehayat.org

URL

<http://www.pembehayat.org>

Bu bülten, Pembe Hayat Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Travesti, Transseksüel Dayanışma Derneği'nin yayınıdır.

Pembe Hayat Derneği olarak yola çıkmaya karar verdiğimiz de, zoru başarmamış gerektiğini biliyorduk. Travesti ve transeksüel örgütlenmesinin önündeki engellerin örgütlenmemizi yavaşlatacağını ve bu sürecin zor olacağını biliyorduk. Yapmak istediklerimizin başında kendimize ait bir derginin hayalini kurmuştuk. İşte kendi dergimiz, kendi derneğimizle, kendi sözlerimizle burdayız.

Travesti ve transeksüel deyince akla hep fuhuş gelirdi. Bizim kolay para kazanmak için fuhuş yaptığımız, sürekli olay çıkarttığımızı düşünürdü herkes.

Biz Pembe Hayat Derneği olarak bu algıyı yerle bir edecek etkinlikler düzenledik, memur olmak istiyoruz dedik, uğradığımız ihlalleri ve ayrımcılıkları deşifre ettik.

Travesti ve transeksüeller için seks işçiliğinin dışında da bir hayat mümkün diyerek, tiyatro grubumuzu kurduk, tiyatro grubumuz ilk kez 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet gününde, ikinci kere de 17 Mayıs Homofobi Karşıtı Gün Etkinlikleri çerçevesinde transfobi forumu içerisinde gerçekleştirdik. "Eğlenmesini de biliriz" dedik Nefes Bar'da 17 Mayıs'ta Kaos GL ile birlikte bir parti düzenledik. Herkes eğlendi, herkes güldü. Umarım ortak eğlenebileceğimiz mekanlar çoğalır bizlerde eve kapalı yaşamaktan kurtuluruz...

Bu dergide Pembe Hayat Derneği'nin üyeleriyle gönüllülerinden hazırladıkları bir dergi umarım keyifle okursunuz...

Bu dergiyi sadece okumanızı istemiyoruz, hikâyelerinizi yazın, aşklarınızı yazın, uğradığınız ayrımcılıkları yazın. Yazın istiyoruz. Aklınıza gelenler sır olarak tutmayın dergi sesimiz olsun. Sesimize ses katın.

Yaza girerken yazılarını bekliyoruz.

Pembe Hayat

Ekmeğimin kötü,
bozuk, kaka olan yanı
TRANSEKSÜELLİĞİM mi?

Hayat Kırbaş

02

Dünü, bugünü, yarını düşünürken (olmayan yarını) yaşadıklarım önce beni buğday yaptı, un yaptı, ekmeğe yaptı. Kime yaptı? Birilerinin sarhoş masasına yapmadı. (Bu tarz arkadaşlardan özür diliyorum) Ben ekmeğimi insanlık, vicdan, ezilenler için pişirdim, yedim ve acılarımla beraber paylaştım. Ekmeğimin kötü, bozuk, kaka olan yanı TRANSEKSÜELLİĞİM Mİ, yoksa boş beyinlere bıraktığım ağız tadı mı bilemiyorum.

Arkadaşlarıma bir bakıp acılı süreçlerini hatırladığımda hepsinin aslında seks işçisi olmadığını görürüm. Bazılarının doktor, bazılarının mühendis, ki bu örnekler daha da uzatılabilir: avukat, garson, ressam, heykeltıraş... Ahhh! Bir de benim gözlerimden bakabilmeniz arkadaşlarıma, homofobi ve transfobiden anılmış olarak. Ah o gözleriniz gerçeği görmeyi bir başarabilse... Bazen bizlere saygı duyan insanlar -neden saygı duyarlar bilinmez- bizleri çok zeki ve eğlenceli bulurlar. Bu tespite de nerden varırlar valla bilemiyorum ama bir gerçeği zikrettiklerini biliyorum. Ben de düşünülünce hem zeki hem çevik ve en önemlisi seksi bir gerçekliğimle onları haklı çıkartıyorum. Gelişmiş medeniyetlerde bu özelliklerin değerli olduğunu biliyoruz. Beyin göçünün bu kadar çok yaşandığı dönemde, bizler zorunlu seks işçiliğine hapsedilirken kaybettiğim çocukluğuma, aileme, en önemlisi eğitim hayatıma ağlıyorum. Gerçi

eğitim hayatımı şu eşcinsel harekette iki cinsiyetin arasına sıkışmış, kımıldayamayan ve kendini transeksüel olarak tanımlamaya çalışan, Gani mi Ganimet mi ne haspaysa, onun yüzünden bırakmış olsam da... Bilemeyeceğim belki de haklıdır. Okusan da diplomalı olsan da diploman sistemin içinde yapacağın işi gösterse de... Belki okusaydım Şama vali olamazdım, ama neyse zorlamayalım. Sağ ol Gani yardımların için. Bu da başka bir şey, ama söz veriyorum transeksüel kimliklerimiz kabul edildiğinde kampüslere, bölümlere transeksüel kimliğimizle girebildiğimizde kaldığımız yerden devam edeceğim. Tabii ben kalırsam o zamana kadar. Oh diplomalı transeksüel olacağım haha ninna. Diploma törenimde inşallah diginliğinizi belli etmezsiniz kızlar valla madilik yaparım.

Sosyal çevreme baktığımda insanlar ne iş yaptıklarını ne mezunu olduklarını birbirlerine sorarlar. Nedense bana bu soru sorulmaz, çünkü tüm gerçekliğim bilinir. Halbuki ben de sizlerle bu topraklarda doğdum, sizlerle beraber büyüdüm, aynı ekmeğe yiyor, aynı vergiyi ödüyorum. O gün çabuk gelsin, bu soruyu bana da sorun ya da mail atın, cepten ulaşın, ama tel seks yok. Varsa da kontör karşılığı. Ok mi anam? Ay çok uzattım. Biraz da sorunları çözeyim. Kafam iyi de oldu. Artık tüm sorunları çözecek kıvama geldim. Ee bir yazar

hem de köşe yazarı olarak, caddeye çıkmam gerekirken, yazı yazmaya çalışıyorum. Bu sizler için kızlar, unutmayın.

Son zamanlarda travesti ve transeksüel arkadaşlarımıza musallat olan gasp, darp ya da haraç yoluyla bizleri değerli emniyet mensuplarımızdan yardım istemek zorunda bırakan -sağ olsunlar her dediklerimizi yaparlar- 15 kişilik bir çete ya da grup var. Biz bu gruba köprünün altında 5 milyar buldum şarkısından esinlenerek -Ankara şarkısıdır, ee biz de Ankara'nın LGBT sesi değil miyiz?- köprünün altında 5 milyar buldum hoppala hacirim ben buldum ismini taktık. Nasıl olmuş? Fikir Gani'dendi. Ben olsam daha elit bir isim koyardım. Bildiğiniz gibi yaşlandı tatlı Gani. Senin bulduğun isim olsun anne. Çok zamanı kalmadı, ee karttır, pardon, büyüktür. Söylediklerini yapmazsak, bilirsiniz, çok sinirlenir. Bu arkadaşlar travesti ve tran-

seksüel arkadaşlarımızı daha önce Eryaman'da taciz etmişler, evlerini basmışlar, şiddetin her tür-lüsünü yapmışlar ve uygulamışlar. Valla şekerler beni anlamadılar, kız gibi olmam dolayısıyla ben hala Eryaman'a girebiliyorum. Avrupa Birliği sürecinde, milenyum yıllarında Eryaman'dan sürdüler. Ee travesti ve transeksüellerle Eryaman'da Avrupa Birliği'ne zor girerdi. Neyse, cefakar travesti ve transeksüel arkadaşlar, Eryaman'ın Avrupa Birliği sürecini zorlamamaları için taşındılar, sürüldüler. 18 Nisan 2006 Eryaman'ın travestiler ve transeksüellerden kurtuluşu olarak kutlanacaktı. Kutlasınlar anam, bizden bir iki şarkıcı oryantalist de iş bulur inşallah. Eryaman'ın travesti ve transeksüellerden kurtuluşu zamanında biz önceleri bir askeri darbe oldu sandık, ama değilmiş. Çocukların arkaları sağlamış. (Sanki bizim arkamız bozuk?!) Madiler bozuk olsa, halk bu kadar beğenir mi? Neyse anam uzun lafın kısısı

Bazen bizlere saygı duyan insanlar -neden saygı duyarlar bilinmez- bizleri çok zeki ve eğlenceli bulurlar. Bu tespite de nerden varırlar valla bilemiyorum ama bir gerçeği zikrettiklerini biliyorum. Ben de düşünülünce hem zeki hem çevik ve en önemlisi seksi bir gerçekliğimle onları haklı çıkartıyorum.

bunlar 16 ya da 17 yaşlardaki çocukların ellerine silah, sallama, kesici ve biçici aletler vererek zaferlerini kazandılar. Ne acıdır ama o çocukların ellerine silah yakışmaz emin olun, o eller kalem tutmalı, hatta oyuncaklarla oynamalı. O küçücük elleri ve büyük öğretilmiş nefretleriyle bizleri kovdular. Şu yıllarda şu dönemlerde bir zorunlu göç olayı daha yaşatıldı. Biz acılarımızı da alarak eşya ve değerli olan her şeyimizi onlara bırakarak ayrıldık. Zaferlerini bizden gasp ettikleri eşyalarımız ve değerli olan her şeyimiz, yani ganimetlerini paylaştılar, ama bizim Gani'ye dokunan olmamış anam bilmem nedendir.

Her şeye rağmen travesti ve transeksüeller bunlara alıştırdık dedik. Yeni yaşamları ve acılarıyla, bıraktıkları yerden yaşamlarına başladılar ama yetmedi. On gün önce bir arkadaşımıza satır ve bıçaklarla saldırdılar. O görüntüyü hiç unutamıyorum. Numune Hastanesi'nde kanlar içinde. Biz belki transfobidir derken, bir ses de çokkatlı otoparktan geldi. 2 arkadaşım daha bıçaklanmıştı. Şiddet aynı kişilerden geliyordu. Köprü'nün altında 5 milyar buldum hoppala hacirim ben buldum grubu saldırılarına yeniden başlamıştı. Sonra bu da yetmedi 2 arkadaşımızın daha evini bastılar. O da yetmedi, Bağlar Caddesi'nde kızlara saldırmışlar ama sallama ve silahlara güvenmişler. Valla bize de yine Allah'a güvenmek kaldı. Gerçi emniyet ve kolluk güvenliklerine de güveniyoruz ama amaçlarını bildirdiler bize: Bizleri korumak için rahatsız etmişler. Ay ne olur bizleri korumayın. Koruyan herkes sevdi, bizi siz korumayın dediysek de bu görevi kendilerine asli bir görev olarak almışlar. Ne diyelim bilemiyorum ki bacım korusunlar derken bir de lubunyanların gittikleri gacı kuaförünün camlarını kırmışlar. Bu da yetmezmiş gibi heteroseksüel bir çalışanı bıçaklamışlar. Ankara travesti ve transeksüellerinin hepsi de bu kuaförde güzelleşirdi. Gerçi ben hiç gitmedim. Güzelliğe ihtiyaçları varmış. Benim böyle bir şeye ihtiyacım yok valla.

Tüm yaşananlardan sonra biz de ne yapabiliriz derken önce Yüksel Caddesi'nde basın açıklaması yaptık. Aman yarabbi Yüksel Caddesi basınla dolup taşı. Basın, basınınız basınları bizi pek galeyeye almadı. Belki de beni görmediler. Ondan mı yoksa madı Gani yüzünden mi, bilemiyorum. Kız gelme diyorum şu eylemlere, yaşlandın ama denyoo daha kendini on beşlik sanıyor, her eylem de var. Neyse anam, bu Buse, Mehmet Tarhan'la Gani gibiler olmazsa valla daha iyi olacak. Basın ilgilenmezse, ilgilendirmeyi de biliriz. Valla titalarımızı açarsak tüm basın ilgilenir ama denyoo Gani sistemin de istediği bu diyor. Kendine bir türlü

tita yaptıramadı ya gösteremez ya ii valla ne diyelim. Onlar daha iyi bilirler diyoruz, eylemleri yapıyoruz.

Bir de ertesi gün mumlu ve ağzımız bantlı olarak eylem yaptık. Gerçi ağzımda bant varken de konuşacaklarımı bantın altından söyledim. Madı Gani'nin kızmasıyla sustum, susturuldum. Tam da o bahsettiği sistem gibi. Sistem bizi susturuyormuş. Ee sen de beni susturuyorsun. Ne farkın var bacım? Sistem de sen gibi şişman ve susmamı istiyor. Ne istediğini bilsen, karanlıkta buz gibi yerlerde mum yaktırıp, oturtular. Yerlerde valla kendimi kibritçi kızın mumlu travesti versiyonunu canlandırmış gibi hissettim. İyi ki de yaptık anam. Ağzımızdan bantları çıkarınca herkesin tirakası but, belli oldu. Gerçi Gani'nin tirikaları bandı delip geçmiş. Çıkarması biraz zor oldu, ama valla hiç tirikam yok. Benimki çıkıverdi banttan. Sonra tertemiz dudaklarım görüldü. Gene yetmedi. O Başkan kız 'Buse' ve başkandan korkmayan Gani ve Mehmet denyoları -kız anam başkandan korkulmaz mı- bizi açlık grevine sokmaya çalıştılar. Şişko Gani de açlık grevine girecekmiş. Kim inanır ayol. Sırf o Gani'nin grevi tamamlayamayacağını anlayan ve her zaman yanımızda olan emniyet görevlileri bir taktikle açlık grevini engellediler. Valla bizim tecrübeli grevciler -kız anam siz işçi mısınız niye grev yaparsınız bunu da bilmem- sanki bu grevi de insan hakları sözcüsü, düşünce özgürlüğü ve cesur gazetecilik ödülü bir brjomson, insan hakları ödülü, Norveç Pen fikir ve düşünce özgürlüğü, Hollanda ödülleri kazanan Hrant Dink'in hain bir saldırıda hayatını kaybetmesiyle alakalıymış gibi geldi. Sevgili Hrant Dink seninleyiz. En son yazısında Hrant Dink'in söylediği gibi, bir Ermeni olduğum için haddim bildirilmeliydi, tıpkı bir güvercin gibiyim dikkatli ve ürkek. Evet Hrant, kimimiz Ermeni, kimimiz eşcinsel, kimimiz travesti ve transeksüel, kimimiz çingene. Bugün İstanbul'da sana Ankara'da bize hain saldırılar devam ediyor. Susturmak için elinden geleni yapan zihniyet, yaşam haklarına da saldırıyor. Biz bu ülkenin evlatları Hrant Dink'in vermiş olduğu mücadeleyi onurumuzla taşıyacağımıza, Hrant Dink gibi cesaretle olacağımıza söz veriyoruz. Şunu hepimiz biliyoruz Hrant Dinkleri susturamazsınız.

Hayatın gerçek yüzüyle buluşma zamanı geldi. Yazar kimliğimi bir tarafa bırakıp, iş kıyafetlerimi (üniformamı) giyerek, caddeye kendimi atıyorum. Halk beni bekliyor anacım öpüyorum hepimizi.

Nasıl korunacağız?

Hayat Kırbaş

"HIV nedir?", "Bulaşma ve korunma yolları nedir?", "HIV vücudunuzu nasıl etkiler?" vb. bir sürü soru. Evet, HIV neydi ben biliyordum, fakat toplumda bilmeyen birçok insan vardı ve benim görevim kayıtsız seks işçilerine HIV/AIDS'i anlatmak, nasıl korunacağımız hakkında bilgilendirmek ve insanları bilinçli ve güvenli bir sekse teşvik etmektir.

Sizlere saha alanındaki çalışmalarım sırasında karşılaştığım birkaç olayı anlatmak istiyorum.

Toplumumuzda halen seks sonrası cinsel alatin sabunla yıkandığında hastalık bulaşmayacağına, boşalma esnasında penisin vajinadan çıkartılıp spermin dışarı boşaltılmasını güvenli sanan, en kötüsü "atın ölümü arpadan olsun" zihniyetini taşıyan insanlar var. Bu gibi sorunları seks işçisi yaptığım dönemlerden biliyordum fakat insanların sağlıklı ve güvenli bir seks hayatının olması için çalışmak bambaşkaymış.

Kayıtsız seks işçileriyle bu alanda tanışıp sohbet ettiğimde bu konuda insanların ne kadar bilinçsiz olduğunu bir kez daha gördüm. Kayıtsız seks işçisi arkadaşlara prezervatifi verdiğimde yanımda şişirip oynayan insanlar bile oldu. Halbuki bir gün gelip o şişirip balon olarak oynadığı prezervatifi kendi hayatını kurtaracağını hiç de düşünmüyordu.

05

Bir ev toplantısında kayıtsız seks işçilerinden bir tanesi bana 2 prezervatifi üst üste takarak daha güvenli bir seks yaptığını, yani 2 kez korunduğunu anlattı. Ben de bunun üzerine kendisine 2 prezervatifi kauçuğunun birbirine sürterek yırtılma riskinin daha çok olduğunu, korunayım derken daha sağlıksız bir seks hayatının olacağını anlattım. O ise bunu hem kendinin hem de müşterilerinin uygulattığını söyledi. Çok şaşırılmışım ve kendisinden 2 prezervatifi açıp üst üste parmaklarının üzerine geçirip diğer eliyle prezervatifi üzerinde ileri ve geri hareketini yapmasını istedim. Bir müddet sonra her iki prezervatiften parmakları görüldü ve özellikle bir tanesi ciddi şekilde zarar gördü. Bunun üzerine kayganlaştırıcı ve prezervatifi aynı anda kullanması halinde güvenli bir seks hayatının olacağını anlattım.

Dergimizin basımı için matbaaya gittiğimde 2 kayıtsız seks işçisiyle yolda karşılaştım. Kızlara yaklaştım ve "seks işçisi misiniz" diye sorduğum da ürkek bir sesle "evet" dediler. Onlara projeyi anlattığımda "bizde prezervatifi zaten kullanıyoruz" dediler. Sevinmişim fakat sevincim uzun sürmedi. Arkamı dönüp giderken aralarındaki konuşmaya şahit oldum. Paralarının olmadığını ve "acaba müşterilerimiz kullanır mı" diye konuştuklarını duydum. Hemen yanlarına gidip bu prezervatifi parasız olduğunu söyledim ve korunmasız seks sonrası ne gibi hastalıklarla karşılaşacaklarını anlattım. Onlarla da çok güzel bir dostluk kurmuşum. Tarla gibi bir yerde oturduk ve konuşmaya başladık. İki farklı hüznü hayat dinlemeye başladım. İki hayatın ikisi de bana çok yakındı. Hatta biri bana daha önce 4 kez kürtaj olduğunu anlattığında sarıldık ve ağladık. Ama ayrılırken bir şeyin sözünü almıştım: artık prezervatifi kullanacaklardı. Daha bir hafta önce telefonum çaldı ve "Hayat abla prezervatifimiz kalmadı" dediklerinde kendilerine aynı gün prezervatifi götürdüm. Bana çok güzel bir de penye hediye almışlardı. Ya yarından sonra ben olmazsam?

HIV taşıyıcı olmak, ölüm demek değildir. UNUTMAYALIM!

Travesti-Transeksüel Olmak Kabahat mi?

Kabahatler Kanunu'nun 37. Maddesine dayanarak Türkiye'nin her yerinde travesti ve transeksüellere karakol polisleri tarafından para cezası kesilmektedir!

Devletin bütün kurum ve kuruluşları ile sokak çeteleri tarafından travesti ve transeksüellere yönelik yürütülen yok sayma, şiddet ve yok etme olayları artarak devam etmektedir. Son olarak Türkiye'nin her yerinde arkadaşlarımız "mal veya hizmet satımında kişileri rahatsız etmek" bahanesiyle polisler tarafından keyfi olarak gözaltına alınmaktadırlar. Bu keyfi gözaltılara ve cezalara hukuki kılıf olarak "Kabahatler Kanunu" gösterilmektedir. Arkadaşlarımız insan haklarına aykırı bir şekilde saatlerce karakollarda psikolojik şiddete maruz kalmaktadırlar.

İlgili kanunun bu hükmü seyyar satıcı, dilenci vb için düzenlenmiştir. Ancak bizler alışveriş sırasında, sokakta yürürken, taksiyle evimize giderken, sivil memurlar tarafından zorla araçlara bindirilerek, keyfi olarak karakollarda tutulmaktayız.

Yetkisiz kişilerce karakola götürülüp fiili gözaltı süreci yaşıyoruz. Hukukten mümkün olmayan gerekçelerle cezalara çarptırılıyor. Karakollarda cinsel kimliğimizle ilgili hakaret ve aşağılanmaya uğruyoruz ve bütün bu yaşananlar yine hukuk kalıbına sığdırılmaya çalışılarak yapılıyor. Sosyal yaşam alanlarımızdaki varlığımız yok edilmeye çalışılıyor.

Haklarımızı biliyoruz. Hukuka aykırı olarak uygulanan para cezası işleminin kaldırılması talebiyle yasal yola başvurmak için buradayız. Travesti ve transeksüel olarak bizlerin insan hak ve özgürlüklerine yönelik ciddi bir saldırı oluşturan bu uygulamaların sona erdirilmesini istiyoruz.

Soruyoruz: Travesti ve Transeksüel olmak kabahat mi? Bizler varız.

Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği

13/04/2007

Destekleyenler: Gacı İstanbul Grubu, Kaos GL , Kaos GL İstanbul, Kaos GL İzmir, Lambda İstanbul, Mor-el Eskişehir LGBTT

ayrımcılığın her türüne DUR diyoruz

Biz transeksüeller, homofobiye, transfobiye ve hür türlü ırkçılık ve ayrımcılığa karşı olanlar yaşamış ve yaşanan her türlü şiddete dur demek için bir araya geldik. Eryaman'da yaşananlar, olayların tüm gerçekliğini bir avuç azınlığın bildiği ve tarihin sayfalarına gömülen bir trajedi olarak kalmayacak. Yaşadıklarımızı anlatacağız, acımızı ve öfkemizi paylaşacağız.

Eryaman'da, 2006 Nisan ayında bir çok transeksüelin evi basıldı, şiddete maruz bırakıldı, bıçaklandı, evleri yağmalandı, bugünkü davaya da konu olduğu şekliyle araçları parçalandı. Bizler evlerimizi hiç pahasına satarak Eryaman'dan sürüldük. Can güvenliğimiz ortadan kalktı. İnsanlara bu yaşananların sıradan bir halk tepkisi olduğu anlatıldı. Oysa yaşananlar kasti ve örgütlü şiddetin tam da kendisiydi. Bunu yapanların önu kesilmediği için aynı şeyler sonrasında Bağlar Caddesi ve Marmara Sokak'ta devam etti.

Bu olaylar toplumun başka bir kesimine yapıldığında göreceği duyarlılığın çok azını toplayabildi. Ama biz susmadık, sinmedik, yok olmadık. Bir araya geldik. Sayısız basın açıklaması yaptık ve ısrarla bize uygulanan ve birçok arkadaşımızın ölümüne yol açan şiddeti teşhir ettik.

Burada bir araya gelirken eskisinden daha çok dostumuz var. Her yaşanan şiddet bize birbirimizi biraz daha tanıma fırsatı verdi. Hrant Dink katledildikten sonra yan yanaydık. Malatya'da boğazları kesilen Hıristiyan'lar için ilk sokaklara dökülen bizlerdik. Bugün de omuz omuzayız. Bir kez daha yüksek sesle transfobiye, homofobiye, ırkçılığa ve ayrımcılığın her türüne DUR diyoruz.

Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği
26/04/2007

Baskın Oran, Feray Salman, Gacı İstanbul Grubu , İrkçılığa DUR DE Grubu, Kaos GL, Kaos GL İstanbul, Kaos GL İzmir, Küresel Eylem Grubu, Lambda İstanbul, Mor-el Eskişehir

Eskişehir'de 'Yürüyoruz'

Ozan Gezmiş / Kaos GL

Geçtiğimiz aylarda Eskişehir'de kurulan Mor El Eskişehir LGBTT Oluşumu 16 Mayıs'ta "Yürüyoruz" belgeselinin gösterimine ev sahipliği yaptı. Eskişehir Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi'nde gerçekleşen gösterimin ardından söyleşi düzenlendi.

Söyleşiye belgeselin yönetmeni Aykut Atasay, yapımcısı Boysan Yakar'ın yanı sıra Lambdaistanbul'dan Hasbiye Günaçtı, Pembe Hayat Derneği'nden Buse Kılıçkaya, MorEl'den Pelin Kalkan, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi İletişim Anabilim Dalından Yard. Doç. Dr. N. Aysun Yüksel konuşmacı olarak katıldı.

Yoğun ilgi gören söyleşide Atasay ve Yakar, belgeselin çekim aşaması ve sonrasında ne gibi zorluklarla karşılaştıklarını anlattılar.

Belgelele konu olan Bursa yürüyüşünün tanıkları Buse Kılıçkaya ve Hasbiye Günaçtı o gün neler yaşadıklarını anlatırken Pelin Kalkan ve N. Aysun Yüksel heteroseksizm ve erkeklik üzerinden eşcinselliği konuştular.

Yaklaşık 3 saat süren etkinlik alkışlarla son buldu.

Çete davasında ikinci perde

Travesti ve transeksüellere yönelik 2006 senesinde Ankara'nın Eryaman semtinde başlayan saldırıların sanıklarının yargılanmasına 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. 24 Mayıs'ta görülen ikinci davada ilginç sahneler yaşandı.

Burcu Ersoy / Kaos GL

Geçen seneden beri travesti ve transeksüellere yönelik düzenlenen saldırıların sanıkları bugün (24 Mayıs) hakim önündeydi. Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği, Kaos GL Derneği ve Küresel Eylem Grubu'ndan (KEG) temsilcilerin de izlediği davada üç ayrı suçtan tutuklu yargılanan Ayhan Günay ve Şammas Taşdemir'in yanı sıra aynı suçlardan tutuksuz yargılanan Ahmet Günay ve Harun Çavdar kendilerine yönelik iddiaları reddettiler ve beraatlerini istediler.

"Hayırdır, niye can güvenliğiniz yok"

1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada ilginç sahneler yaşandı.

Davacılarından Buse Kılıçkaya, Deniz Küçükkoçak, Sevda Gezer, Gürkan Akın, Nevzat Baran ve Ferhat

Demirci yazılı ifadelerini okumadan önce hakim, sanıkların kimlik bilgileri ve adreslerini sözlü şekilde öğrenmek istedi. Avukat Senem Dođanođlu'nun müvekkillerinin can güvenliklerinin olmadığı gerekçesi ile adreslerini mahkemede beyan etmek istemediklerini belirtmesine rağmen hakim, "Hayırdır, niye can güvenliğiniz yok" diyerek kayıtlarda yer alan adresleri tek tek okumaya başladı. Dođanođlu'nun ısrarla iddianamedeki adreslerin doğru olduğunu ve okunmamasını rica etmesi üzerine hakim, "iddianamede yazdığı gibidir" diyerek geri kalan adresleri okumadı.

"Bu kuaföre bir daha gitmeyeceđiz"

Mahkemenin bir diğer davacıları da suçlardan birinin işlendiği yer olan kuaförün sahipleriydi. Davacılar ifadelerinde saldırıyı ve yağmalamayı doğrulamalarına ve sanıkları teşhis etmelerine karşın, dava öncesinde tüm zararlarının sanıkların aileleri tarafından karşılandığı belirterek şikayetçi olmadıklarını beyan ettiler. Bu arada, davadan önce konuştuğumuz Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği üyeleri, şikayeti geri almaları nedeniyle bu kuaföre bir daha gitmeme kararı aldıklarını belirttiler.

Sanıklar üç ayrı suçtan yargılanıyor

Sanıklar, Buse Kılıçkaya'nın şikayeti üzerine, başkanı Ayhan Günay olan bir örgüt kurarak travesti ve transeksüellerden kişi başına 5000 YTL haraç istemekten; 16.01.2007'de Marmara Sokak'ta ellerinde sopa ve kesici aletlerle, davacı Gürkan Akın, Nevzat Baran ve Ferhat Demirci'ye saldırmak, çanta ve telefonlarını gasp etmekten ve 18.01.2007 tarihinde Sevda Gezer'in saçlarını yaptırmak üzere bulunduğu Ballıbaa Sokak'taki kuaföre saldırarak yağmalamaktan yargılandılar.

Davacı Deniz Küçükkoçak Bağlar Caddesi'ndeki olaylar hakkında ifade vermek istemesine rağmen hakim, bu olayın iddianamede bulunmadığını belirterek davacının ifadesini almayı reddetti.

Örgüt kurmak dahil söz konusu hiçbir suçtu

işlemediğini ifade eden Ayhan Günay'ın ardından, suçları aynı şekilde reddeden Şammaş Taşdemir, "Bunlar bir senedir benimle uğraşıyorlar" diye devam etmek isterken hakim, davalıyı yerine oturması konusunda uyardı.

Dava "örgütlü suç" kapsamında yeniden

Sanıkların ve davacıların dinlenmesinin ardından, Avukat Senem Dođanođlu, davaya müdahil olarak bu mahkemenin görevsizlik kararı vermesini istedi ve 5 Ocak 2007'den beri devam eden örgütlü faaliyetler söz konusu olduğundan davanın özel görevli ağır ceza mahkemesine verilmesini talep etti. Yaklaşık 1 saat süren davanın sonunda hakim, tutuklu sanıkların tutukluluk hallerinin devam etmesine ve görevsizlik kararıyla birlikte, davanın 11. Ağır Ceza Mahkemesine verilmesine karar verdi. Bundan sonraki süreçte sanıklar hakkında yeniden dava açılacak ve örgütlü faaliyet içeren suçlarından dolayı yargılanacaklar.

Sanık yakınları saldırmak istedi

Zaten dava öncesindeki bekleme boyunca ve dava süresince davacı ve davayı izleyen travesti ve transeksüellere el kol hareketleri ve sözle tehditler savuran ve tacizde bulunan sanık yakınları, kararın açıklanmasının ardından öfkelerini sesli olarak belli ederek mahkeme salonunda bulunan travesti ve transeksüellere saldırmak istediler. Bunun üzerine mahkeme salonundaki güvenlik görevlileri saldırganların yerlerine oturmalarını söyleyerek davayı izleyen davacı tarafını salondan çıkardı. Polis, davacı tarafına Adliye Binası'nın dışına kadar eşlik etti. Taksilere binen davalı ve yakınları Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği'ne gitmek üzere Adliye'den ayrıldılar.

Adaletin transfobik mi dünya?

Umut Güner / Kaos GL

Pembe Hayat Derneği'nin kurulmasıyla birlikte travesti ve transeksüellere yönelik insan hakları ihlalleri ve saldırılar daha görünür olmaya başladı. Pembe Hayat Derneği'nin bir haftadır gündeminde Niran ve Giray'ın davaları ve onlara verilen haksız kararlar vardı.

11

Niran ve Giray iki transeksüel. Niran delil yetersizliğine rağmen 15 Mayıs'ta 12 sene hapis cezası alırken Giray kendisini öldürmeye çalışanları şikayet ettiği için 1 sene hapse mahkum edildi. Niran temyize gitmeyi düşünürken 24 Mayıs'ta Giray'ın cezasının ertelenmeyeceği açıklandı.

"Mahkeme çelişkilerin üzerine gitmedi"

Kaos GL için bu iki davayı yorumlayan Pembe Hayat Derneği'nin avukatı Hakan Yıldırım, Niran'ın davası ile Giray'ın davasında durumun birbirinin tam zıddı olduğunu ama verilen kararın transfobide ortaklaştığını söyledi.

Yıldırım açıklamasında "Niran'ın davasında bir travestiye delil olmadan ceza verilmesi ve tutarlı olan masumiyet savunmalarının dikkate alınmaması sözkonusu. Bu davada şikayetçinin saçmasapan iddialarından başka bir şey hakikaten yoktu, ama maalesef delil yokken dahi şikayetçinin çelişkili beyanları hükme esas alındı. Mahkeme çelişkilerin üzerine gitmedi" dedi.

"Mahkemelerde inanılmaz bir önyargı var"

Giray'ın davası için "Ortada birden çok tanık, bıçaklar, plakalar, parmak izi ve DNA örnekleri var iken heteroseksüelin kurtarılması söz konusu oldu. Nasıl Niran'ıninde heteroseksüel şikayetçinin tüm iddiaları delil olmadan ciddiye alındı ise Giray'ın davasında da şikayetçiler transeksüel olunca hiçbir beyanları ciddiye alınmadı" diyen Yıldırım mahkemelerde inanılmaz bir önyargı olduğunu söyledi.

Yıldırım, "Niran bir kişinin suçlaması üzerine, dikkat yalnızca suçlaması üzerine, hiçbir delil olmadan cezalandırıldı. Ne de olsa bir transeksüeldi. Giray'ın davasında ise tanıklar ifadelerini değiştirdiler. Giray onlarca dakika mahkemede sorgulanıp çelişkiye düşürüldü ve avukat olarak taleplerimiz reddedildi" yorumunda bulundu. Niran'ı mahkum edenin Ankara 2. Ağır Ceza, Giray'da kararı veren 4. Ağır Ceza Mahkemesi olduğunu söyleyen Yıldırım "Bu transfobik kararların tekrar etmemesini arzu ediyoruz" dedi.

Yaşam alanlarımız daraltılıyor

Son günlerde özellikle kamuoyunda "balyoz" diye bilinen, travesti ve transeksüeller için oluşturulmuş Ankara Emniyeti'ne bağlı sivil ekipler tarafından, kimlikleri gösterilmeden keyfi bir biçimde gözaltına alınıyor ve saatlerce sivil polis araçları içerisinde tutuluyoruz.

Bugüne kadar bizleri gecelere hapseden zihniyet şimdi de bizleri keyfi gözaltılar sonrasında salt travesti ve transeksüel olmamızdan kaynaklı para cezalarına çarptırmaya başladı. Bizler yetkililere zorunlu seks işçiliği yapmak istemiyoruz diye taleplerimizi duyurmaya çalışırken şu an Kabahatler Kanunu kapsamında 58 YTL para cezasına çaptırılıyor. Özellikle Esat Karakolu'nun yaptığı uygulamalar yakıcı bir biçimde kendini gösteriyor. Esat ve Bağlar Caddesi'nde ikamet eden travesti ve transeksüellerin hepsi birçok kez para cezasına çarptırılmış durumda. Mal ve hizmet satımında rahatsızlık vermek olarak hükme bağlanmış bir maddeyi hukukun açıkça dışına çıkararak gündelik yaşamımızı sürdürürken bizlere uygulamaya çalışıyorlar. Bizler dışarıda çete, taciz, tecavüz, ölüm korkusuyla yüz yüze bırakılıyor derken, şimdi de kolluk kuvvetlerinin insanlık dışı muameleleriyle karşı karşıyayız. Yaşam alanlarımız daraltılıyor. Bu tarz bir yaşamın ölümden ne farkı var soruyoruz sizlere?

Polis tarafından keyfi olarak gözaltına alınmamız, başlarımıza poşet geçirilerek Mamak çöplüklerine ve şehir dışına atılmamız kabahat değil de akşam özgürce dışarıda dolaşmak istememiz mi kabahat?

Polis karakollarında ayrımcı uygulamalara maruz bırakılmamız, şikâyetlerimizin dikkate alınmaması kabahat değil de eşit muamele görmeyi istememiz mi kabahat?

Polis tarafından potansiyel suçlu olarak görülmemiz kabahat değil de hakkımızı aramak mı kabahat?

Polis karakolunda tacize maruz bırakılmamız, dayak yememiz, kimliğimize yönelik hakarete uğramamız kabahat değil de anayasa ve kanunlar tarafından da tanınan örgütlenme özgürlüğümüzü kullanmak mı kabahat?

Sokak çeteleri tarafından tehdit edilmemiz, haraca bağlanmamız, şiddete maruz kalmamız, öldürülmemiz kabahat değil de travesti ve transeksüel olarak var olmamız mı kabahat?

Zorunlu seks işçiliğine itilmemiz kabahat değil de, insanca bir yaşam talep etmemiz mi kabahat?

Bizler Türkiyeli travesti ve transeksüeller olarak bu ülkede eşit ve özgür yurttaşlar olarak ayrımcılığa uğramadan, şiddete, tacize, tecavüze maruz bırakılmadan, her defasında polis baskısını ensemizde hissetmeden, ölüm korkusu olmadan insan onuruna yakışır bir biçimde yaşamak istiyoruz.

Farklıyız, Buradayız. Gitmiyoruz!

Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği – 14/05/2007

Destekleyenler: Ankaralı Feministler, Ankara ÖDP'li Kadınlar, DUR-DE Grubu, Gacı İstanbul Grubu, Kaos GL, Kaos GL İstanbul, Kaos GL İzmir, Kirk Örük Kadın Kooperatifi, Küresel Eylem Grubu, Lambda İstanbul, Mor-el Eskişehir LGBTT

HIV pozitif olmak eskisi gibi korkutmuyor beni

Güneş 31 yaşında. Ankara'da yaşıyor. Seks işçisi Güneş birkaç sene önce HIV pozitif olduğunu öğrendi. Güneş'le değişen hayatını konuştuk.

Söyleşi: Toprak İzci

HIV pozitif olduğunuzu ilk ne zaman öğrendiniz?

İlk, barda çalıştığım dönemlerde kontrollerimiz vardı. O zaman öğrendim.

Neler hissettin?

Dünya başıma yıkılmıştı. Karanlık, sonsuz bir karanlığın içinde yüzdüğümü sandım. Çaresiz ve yalnız hissettim o an için.

İlk kime ve nasıl açıldınız?

İlk kime açılacağını düşünüyorum ve kimseye söyleyemiyorsun. Bana çok yakın olan arkadaşlarım tahmin ettiler ve psikolojik baskı tarzında üzerime geldiler. Ben de söyledim ve öğrendiler. Kötü tepki vermediler, bana karşı kırıcı davranmadılar.

O günden bu güne çevrenden olumsuz bir tepki aldın mı?

Tabi ki. Etrafımdaki insanların yüzde yetmiş olumsuz tepki verdi, ama şu anda olumsuz tepkilerin hepsi pozitif tepkilere dönüştü.

Neydi bu olumsuz tepkiler?

Benden uzaklaşmalar oldu. Herkes bana soğuk davranmaya başladı. Müşteri çevreme beni lanse ettiler, işimi kaybettim ve daha birçok şey.

HIV'i nasıl kapıldığını düşünüyorsun?

Sanırım cinsel yolla bulaştı. Ben kondomu sürekli kullanıyordum.

Daha önce HIV/AIDS hakkında bilgin var mıydı? Şu an korunuyor musun?

Tabi ki biliyordum. HIV olmadan önce de kullanıyordum, şu anda kullanıyorum. Demek ki "taktiri ilahi, kaderimde bu varmış" oldu.

Hastalığın bulaşmaması için ne gibi önlemler alıyorsunuz?

Bulaştırmamak için elimden gelen her türlü tedbiri almaya çalışıyorum kendimce. Kondomsuz keskinlikle ilişkiye girmiyorum, ön sevişme sık olmasa da yapmamaya gayret ediyorum. Kısacası elimden geleni yapıyorum.

Tedavi görüyor musun?

Evet. Altı aylık kan tahlillerim yapıyor, günlük ilaçlarımı kullanıyorum.

Tedavi masraflarını nasıl karşılıyorsunuz?

Yeşil kart karşılıyor.

Öğrenişiğin gündən bu güne hayatın nasıl değişti ve yaşadığın mesleki etkiler nelerdir?

Hayatım nasıl değişti? İş açısından biraz zorlanıyorum, insanlara karşı, yani müşteri çevrem değil de arkadaş çevremle iyi geçinmek durumunda kalıyorum. Mecbur iyi geçinmek zorundayım, çünkü ekmeğimle oynuyorlar. Birisiyle en ufak bir kavgaya ya da tartışmaya girsem anında lanse ediliyor. O yüzden çok fazla kimseye görüşmüyorum. Onun dışında çok fazla değişiklik olmadı. Yine kendi yaşantımı sürdürmeye gayret ediyorum.

Sana dostun olarak birkaç soru sormak istiyordum. Çok hayat dolu sun, güzelliğin içi güle uyuyor, neşeli civil civilsin. Bu enerjiyi nerede kullanıyorsun?

Üç günlük dünyada yaşadığının farkındayım, oturup ağlayarak bir çözüme ulaşamayacağımı da biliyorum. Aslında etrafıma çok pozitif enerji verdiğimi sanmıyorum. Bu da kocaman bir gerçek, çünkü agresif, despot diyorlar, karşılıklı gülüyoruz. Ne bileyim, titiz bir yapıya sahibim. Bu yüzden de etrafımda yüz tane arkadaşım olacağına, on tane sağlam dostum olsun, diye düşünüyorum.

"Arkadaşlıklarında seçicisin sanırım" diyorum. "Kesinlikle" diyor ve keskin bir bakış atıyor. O bakışları onu tanıyanlar çok iyi bilir.

"Kanserden kork, HIV'den korkma"

Peki, sen olarak HIV/AIDS hakkında ne söylemek istersin?

HIV/AIDS hakkında söyleyeceğim birkaç cümle var. Kanserden kork, HIV'den korkma, çünkü kanser üç, en fazla dört yıl yaşıyor. HIV ise tedavi olduğun sürece sağlıklı bir insanın şartlarında 20-25 yıl yaşayabildiğin bir hastalık. Çok çok iyi bakarsan kendine otuz yıldan fazla yaşarsın. HIV pozitif olmak artık eskisi gibi korkutmuyor beni, onunla yaşamaya alıştım. Vücudumun bir parçası gibi geliyor bana.

13

Ben transseksüel olduğuydum için stand-up yapıyor olurdum. Peki, sen ne olmak istersin?

Kesin büyük bir şirkette yönetici ya da güzellik uzmanı. O da olmadı tasarımcı. Bakımlı olmayı seviyorum, güzel giyinmeyi seviyorum. Bence her erkek ve her kadın güzel giyinmeli ve bakımlı olmalı. Sanırım ben bu saydığım işlerin hepsini yapardım.

Transseksüellerin ayrımcılığının önlenmesi hakkında ne düşünüyorsun?

Pembe Hayat Derneği'nin kurulması eşcinseller ve transeksüeller için bir şans. Avrupalı eşcinseller ve transeksüeller gibi çok daha iyi yaşam standartlarına ulaşabiliriz. Bunun için hep birlikte hareket etmemiz gerekir. Bence geç bile kalınmıştır, yapacak çok şey var. Transeksüeller bu ülkede o kadar çok dışlanıp yok sayıldılar ki bu ülke için ve kendileri için yapacak birçok şey varken karanlığa itildiler sürekli. Umarım arkadaşlarım derneğin ve örgütlülüğün anlamını iyi kavrayıp, mücadelelerini sonuna kadar götürür.

“Sanki bizim ailemiz, arkadaşımız olamazmış gibi davranıyorlar”

Yaprak 27 yaşında. Ankara'da yaşıyor ve 12 yıldır seks işçiliği yapıyor. Yaprak'la dünü ve bugünü konuştuk.

Söyleşi: Toprak İzci

Bu mesleğe nasıl başladın?

Evlendim ve ayrıldım. Sonra bir adama aşık oldum. 2 yıl beraberlikten sonra yaşadığı birtakım sorunları atlatamadığı için intihar etti. Bunun üzerine maddi sıkıntılar başladı. Elimde yapacağım bir meslek yoktu ve seks işçiliğine başladım.

Çalışma alanların nereler?

İlk bir evde çalışmaya başladım. Şimdi telefonla çalışıyorum.

“Sosyal yaşantımdan kopmamaya çalışıyorum”

Ailen ve çevren işinden dolayı nasıl etkileniyor?

Ailemin ve çevrem haberi yok. Elimden geleni yapıyorum öğrenmemeleri için, çünkü öğrenirlerse çok kötü tepki alacağımı biliyorum. Ölüm korkusu değil, yanlış anlama. Onları çok seviyorum, yaşadığım hayatın üzerine bir de ailemi kaybetmek istemiyorum.

Sosyal ilişkilerin nasıl?

Komşularım, arkadaşlarım, çevrem sever beni. Diyaloglarım iyidir. Sosyal yaşantımdan kopmamaya çalışıyorum.

İşin gereği cinsel yolla bulaşan hastalıklarla ilgili olarak risk altındasın. Bu konuda neler yapıyorsun, nasıl korunuyorsun ve korunmak istemeyen müşterin oluyor mu?

Bu riski azaltmak için prezervatif kullanıyorum, aylık kontrollerimi yaptırıyorum. Tabi ki istemeyen

müşterimiz oluyor. Onunla dakikalarca konuşuyorum, bazen ikna oluyorlar bazen kalmadan gidiyorlar. Bu konuda erkekler kendilerini at, karşılardakini de arpa sanıyor. Sorun burada diye düşünüyorum.

Cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusunda sivil toplum örgütleri ve Sağlık Bakanlığı ortak çalışmalar yapıyor. Bu konudan haberdar mısınız? Sende bu yeterli mi?

İşin açıkçası seninle görüşene kadar haberdar değildim. Bence geç bile kalındı. Birilerinin dayatması ile yapılan çalışmalar. Yoksa bizimkilerin bizi düşündüğü için değildir. Neyse, bizimle beraber seks işçisi olmayan insanların da bilinçlendirilmesi gerekiyor. Özellikle erkeklerin.

Pembe Hayat LGBTT Derneği seks işçilerinin sorunlarıyla ilgili çalışmalar yapıyor. Bu konuda ne düşünüyorsun? Örgütsel çalışmalarda yer aldın mı hiç?

Tabi ki yer almak isterdim ve diğer arkadaşlarımla bir arada sorunlarımız hakkında çalışmalar yapıp, çözüm yolları aramak isterdim. Biz de sesimizi duyurmalıyız, ancak bu konularda çok fazla bilgi sahibi değiliz. Nasıl bir yol izlememiz gerektiğini bilmediğimiz için ya da işimiz dolayısıyla zaman problemi yüzünden bir araya gelemiyoruz. Ayrıca dört arkadaşla bir araya gelip, bir yerlerde otururken polis gelip, seni alıyor. Seks işçiliği o kadar yapışmış ki üstümüze, sanki bizim ailemiz, arkadaşımız olamazmış gibi davranıyorlar. Dernek kursak neler olur?

Bana unutmadığın kötü bir anını anlatır mısın?

Unutmadığım iki kötü anım var. Biri abi dediğim insanın aşkına karşılık vermediğim için beni kapımın önünde öldüresiye dövmesiydi. Kafamda sopalar kırıldı. İkincisi ise tanıdığım birisi beni otele çağırırdı. Odaya girer girmez ağzıma silahı dayadı ve ertesi gün saat bire kadar dövdü. Bir yolunu bulup kaçtım. Anlayacağın, aslında ortada kolay para falan yok milletin sandığı gibi.

Yüzünde derin yaralar var. Nasıl oldu bunlar?

Bu ortamda, yeni başladığım dönemlerdi, bir kadın arkadaşla tanışmıştım. O kadın arkadaşım, bir teröristmiş. İki yıl eğitim alıyor, sonra kaçıyor ve Ankara'da fuhuş yapıyor, madde kullanıyor.

Tabi ki ben bilmiyorum. Yeni olduğum için bir kıskançlık üzerine camı kırıp, üzerime saldırdı ve yüzüm bu hale geldi.

"Aynaya baktığımda kendimi göremedim"

Peki, hiç uyuşturucu madde kullandın mı?

Evet, beş yıl madde kullandım. Beni benden aldı götürdü, çevremde hiç arkadaşım kalmadı ve aynaya baktığımda kendimi görmediğimi fark ettim. O an kendi kendime "Sana yenik düşmeyeceğim" dedim ve bıraktım. Kedimi topladığımda tekrar arkadaşlarımı kazandım.

Maddenin neresi bu kadar cazip geliyordu?

Maddeyi kullanınca daha rahat oluyorsun, sana gelen müşterinin her dediğini yapıyorsun. Anlayacağın kafayı uyuşturuyorsun ve sana yapılanları sorgulamıyorsun, çünkü o an sahte bir mutluluğun içindesin. Ayıldığın zaman gerçek dünyanın hala canını yaktığını fark ediyorsun ve tekrar o rüyanın içine dalıyorsun. Kim demiş bu hayatın çok iyi olduğunu. İnsan kendinden o kadar ödün veriyor ki bir de bakmışsın kaybedecek hiçbir şeyin kalmamış.

Yarın için planların neler?

Bir ev aldım, taksitlerini ödüyorum. Evlenmeyi düşünmüyorum, ama evimin taksitlerini bitirsem ve biraz da birikim yaparsam çekileceğim. Kendimi, bedenimi huzurun ellerine bırakacağım. Tabi ki tek umudum ve dileğim bu.

Toprak'tan son söz:

Hayatına girdiğim dört kadın: Yaprak, yüzündeki iz yaşadığı hayatı asla unutturmayacak.

Meltem, bir kızı var. Onu daha mutlu bir hayata hazırlamaya çalışıyor.

Banu, cezaevinden yeni çıkmış. İlk kaç yaşında seks işçisi olduğunu sorduğumda on üç yaşında dedi ve gözleri doldu ve ekledi "Asıl kurbanlar biziz. Suçlular aranızda".

Emoş, onun da bir kızı var. Çok acı çekmesine rağmen dünyaya ve hayata o kadar güzel gülümsüyor ki kaybetmediği çocukluğundan bir parça da ben alıyorum çıkarken.

Dört kadın birbirinden farklı. Dört kadın birleştikleri tek kör nokta unuttukları kadınlıkları.

Ölmedim, Ölmedin, Ölmedi

Hayat Kırbaş

Onlar hayat mücadelesine üç kişi direnmekteydi. Adları ise birbirinden güzeldi: Ceylan, Türkan, Giray. Ankara'da sevilen, sayılan, birbirinden düzgün, ilkel, vicdanlı, en önemlisi kara deftere beyaz kalemle yazı yazmaya çalışan üç travesti kardeşimizdi. Bir sabah kalktıklarında siyah güneşin üstlerine doğacağından habersiz, umutla birbirlerine bugün de yaşıyoruz dercesine bakıp gülümsemişlerdi.

Sarı güneşin kara düştüğü, gecenin sessizliğini çığlık seslerinin bozduğu bir geceydi. 365 günün herhangi bir gecesi... Türkan geceye, gece ise Türkan'a savaş açmıştı. Bir ses ağlarcasına, haykırıncasına "Çıkma dışarı, gece seni yutacak" diyordu. Türkan ani bir kararla çalışmaktan vazgeçmişti. Giray ve Ceylan ise bir teneke parçasının taksitlerini toplamak için hiç de bize uygun olmayan yola çıkma kararını vermişlerdi. Keşke çıkmasalardı. Giray ve Ceylan hep bakmaktan kaçındıkları, karşılaştıkça yön

değiştirdikleri, fakat gece 22:30 sıralarında zorunlu şekilde buluşmak zorunda kaldıkları aynanın başına geçtiler. Birbirinden güzel, birbirinden canlı makyaj boyalarına bir bir dokunmaya başladılar. Sanki renksiz yüzlerine bir gökkuşağı süsü vermek için. Birbirlerine baktılar, hiç konuşmadan gözleriyle "Çok güzel olmuşsun" dediler. Herkes odasının küçük dolabına girip, az sayıdaki kıyafetler arasından en güzel olanları seçti. Nereden bilebilirlerdi ki gece o canlı renkler üzerlerinde sadece kırmızı olacak...

Evlerinden ayrılırken her ikisi her zamanki gibi evlerine sağ salım dönmek için dua ettiler. Hoşdere'nin buz gibi sessiz, karanlık, uzun ve korkutucu yollarına düştüler. Onlar da biliyorlardı ki Hoşdere kimini çok zengin yapar, kiminin de canını alırdı. Kalles, insan yutan cadde adı verilen canavar. İki çiçek korkusuzca bir aşağı bir yukarı çarklarken, hayatlarının yönünü değiştirecek, insan bedenine sıkışmış dört canıyla karşı karşıya gelmişlerdi, ama insan maskesi takan canavarlar güzel giyimli tiki kılıkları ve sakinleriyle çok iyi insan taklidi yapıyorlardı. Giray ve Ceylan, anlaştıklarını sandıkları 4 cellatla, cellatlarıyla evlerine doğru yol aldılar. Yolda cellatlar kendi aralarında anlaşırken, Giray ve Ceylan ise zaten zor şekilde buldukları ve müşteri potansiyelinde gördükleri kansızlarla eve doğru yol aldılar. Zavallı para iki arkadaşımızı da yavaş yavaş Karşıyaka Mezarlığı'na doğru yola çıkarmıştı. Ve hatırlamak istemediğimiz saat geri sayıma başlamıştı.

Türkan sanki korkmuştu ve zarar geleceğini düşündüğü 4 katilden korunmak istercesine battaniyesine sarılmıştı kötü kanepesinde. İki kanepede karşılıklı duruyordu salonlarında. Katiller bir kanepeye katli vacip sayılan, soldurulmaya hazır üç çiçekle oturmuştu.

4 katil de durumdan rahatsız gibi devamlı lavaboya gidip gelmekteydi. Sanki kara geceye hazırlık yapar gibi. Ve dördü tekrar kanepeye oturdu. En

VE KARANLIK, KIRMIZI GECE, YATAĞIN BAŞ TARAFINDAKİ GÖZLÜKLÜNÜN GİRAY'IN BOĞAZINI SARMASIYLA YÜZÜNÜ GÖSTERDİ. GİRAY NE OLDUĞUNU ANLAMADAN, AYAK TARAFINDAKİ ŞAHISLAR, BELLERİNDEN ÇIKARDIKLARI ELEKTRO ŞOK ALETLERİYLE GİRAY'IN KARIN BÖLGESİNE ELEKTRİK VERMEYE BAŞLADILAR. 4. İNSAN KILIĞINDAKİ CANAVAR İSE BELİNDEN ÇIKARDIĞI BIÇAKLA GİRAY'IN KARIN BÖLGESİNE, PARLAKLIĞINI ANLATAMAYACAĞIM O HAIN BIÇAKLA SALDIRMAYA BAŞLADI. GİRAY'IN GÖZLERİNDEN İSE SADECE ÖLÜM KORKUSU OKUNUYORDU. GİRAY O AN YAŞADIĞINI SADECE BİR CÜMLEYLE ANLATABİLDİ "HAYATIM BİR FİLM, BEN İSE YÖNETMEN. SON PERDE İSE FİLMİN SON KEZ İZLENİŞİYDİ" DEDİ.

son "Hadi başlayalım" lafı çıktı ağızlarından. Bu arada eylemlerine balkon kapısının kilidini kilitledikten sonra başlamışlardı.

Bu sırada Ceylan'a gerek kalmadığını söyleyerek saf dışı bırakmak için "SEN GİDEBİLİRİSİN BİZ ARADIKLARIMIZI BULDUK" dediler. Ceylan ise insan taklidini fevkalade yapan tiyatrocü 4 katille Giray ve Türkan'ı yalnız bırakarak evden çıktı. Türkan rahatsız olduğunu söylediğinde ise "Bizim için sorun değil, biz arkadaşla da kalırız" dediler.

Diğer odaya geçtiklerinde ise 4 duvar, 4 canı ve Giray yalnız kalmıştı. Giray ürkek gözlerle katillerine bakarken, katiller de yavaş yavaş maskelerini çıkarmaya başlamıştı. Tıpkı ayın yapar gibi, Giray'ı yatağa uzanması için ikna ettikten sonra, her biri yatağın 4 bir yanına dağılarak ayını başlatmışlardı. Ve karanlık kırmızı gece, yatağın baş tarafındaki gözlüklünün Giray'ın boğazını sarmasıyla yüzünü gösterdi. Giray ne olduğunu anlamadan, ayak tarafındaki şahıslar, bellerinden çıkardıkları elektro şok aletleriyle Giray'ın karın bölgesine elektrik vermeye başladılar. 4. insan kılığındaki canavar ise belinden çıkardığı bıçakla Giray'ın karın bölgesine, parlaklığını anlatamayacağım o hain bıçakla saldırmaya başladı. Giray'ın gözlerinden ise sadece ölüm korkusu okunuyordu. Giray o an yaşadığını sadece bir cümleyle anlatabildi "HAYATIM BİR FİLM, BEN İSE YÖNETMEN. SON PERDE İSE FİLMİN SON KEZ İZLENİŞİYDİ" dedi.

Bu arada yan odadan bir inilti sesi duyan Türkan, eyvah bile diyemeden ayağa kalktı, fakat aradan 3 dakika bile geçmeden Giray'ı alt ettiklerini düşünen, ellerinde elektro şok aletleri olan şahıslar diğer odaya geçerek, Türkan'ın ölüm fermanı için harekete geçmişlerdi. Zavallı Türkan odanın kapısından giren 2 şahsı gördüğünde her şey çok geçti. Daha dudaklarını bile oynatmadan, imdat kelimesine zaman bulamadan alnından yediği elektro şok onu bayıltmıştı. Yan odada ise Giray can havliyle bir nefes aldı ve cellallarının gözünün içine baktığında içinden "Hayır, beni sizin nefretiniz öldüremez" dedi. Yatağın baş ucunda duran abajura elini uzattı. Halbuki ben o abajuru Giray'a, karanlık iç dünyası ve karanlık odasında birkaç kelime okurken ya da hayallerini renklendirirken tatlı küçük bir ışık olsun diye hediye etmişim, ama abajur görevinin dışına çıkmış SİLAH olmuştu. Titrek elleriyle tuttuğu abajurla son gücünü topladı ve celladının kafasına vurdu ve kaderleri değişmeye başladı. Sendeleyeyen canı bir an afalladı. Ellinde haince tuttuğu bıçağı düşürdü. Daha önce yemek yapmak dışında hiç kullanmadığı ve tutmadığı hain bıçağı bir hamle yaparak Giray ele geçirdi. Yaralıydı buna rağmen hayat mücadelesi vermek için bıçağını savurdu ve boğazını tutan haini elinden yaraladı. Yaralanan şahıs hızla dış kapıya koşmaya başladı. Diğer arkadaşının arkasından kaçarken mutfığa yöneldi. Giray onu da evden çıkarmak isterken karşı karşıya geldiği 23 yaşlarındaki diğer şahısla yüz yüze geldi. Canı cebinden göz yaşartıcı spreyi çıkardı ve Giray'ın yüzüne sıktı. Giray daha yardım anam demeden çocuk dış kapıdan çıkmıştı bile. Yaralı ve bitkin düşen Giray duvarlara tutunarak,

ev arkadaşı Türkan'a bakmaya giderken diğer 2 çocuğun da önceden kaçtığını düşündü. Odanın kapısına geldiğinde gördüğü manzara korkunçtu. Bir canı Türkan'ın karnına oturmuş, boğazını sıkıyor, diğeri ise ağzını kapatmaya çalışıyordu. Ölümle pazarlık yapan Türkan son kez Giray'a seslendi "KURTAR BENİ KARDEŞİM".

Giray'ı ve elindeki bıçağı gören katiller, bir an "biz öldürmeye gelmiştik, acaba biz mi öleceğiz" korkusuyla boğuşmaya başladılar, ama Giray bitkin düşmüştü. Giray'ı kuvvetli bir şekilde itekleyip yere düşürdüler. 2 şahıs yaralı olan arkadaşlarımıza ölür dercesine bakıp, kaçtılar.

Dördü de evden çıkmıştı, ama kaçarlarken arkada kendilerine ait bir sürü delil bırakmışlardı. Çantaları, ayakkabıları ve planlı şekilde öldürmek için getirdikleri tüm eşyaları evde unutmuşlardı. Telefona baktılar.

Bir müddet sonra Türkan elini telefona uzattı ve düşündü, kimi aramalıydı, arkadaşlarını mı polisi

mi? Önce 155'i sonra da Hayat'ı aradılar. Hayat olayı duyduğunda Hoşdere Caddesi'nde yaşamla kavga ediyordu. Hayat yaşamak, cadde ise onu yutmak için mücadele veriyordu. Acı acı çalan telefon Türkan'dandı. Canım annem diye açtığı telefona, Türkan sadece "GIRAY'I ÖLDÜRDÜLER, YETİŞ" dedi ve kapattı. Hayat şok olmuştu. Cadeden tüm geçen arabaları durdurmaya çalıştı. Kimse durmadı. Hatta yanından travesti arkadaşlarından geçenler bile oldu. Sonunda Deniz durdu. Beraber Türkanlar'ın evine doğru ilerlediler, fakat katiler daha evin içinde mi, apartmanın önünde mi? Deniz ve Hayat da korktular, ama korku ne Hayat'ı ne de Deniz'i yıldırabilirdi. Ortada olan kardeşlerimizin hayatıydı.

Apartmanın önüne geldiklerinde sadece kan gördüler. Eve girdiklerinde ise halılar, duvarlar, yataklar, koltuklar sadece kandı. Ya Türkan ve Giray?

Türkan bir deliden farksız, sadece söylediği "ÖLDÜRDÜLER, ÖLDÜRÜYORLAR" diyordu.

ACI ACI ÇALAN TELEFON
TÜRKAN'DANDI. CANIM
ANNEM DİYE AÇTIĞI
TELEFONA, TÜRKAN
SADECE "GİRAY'I
ÖLDÜRDÜLER, YETİŞ"
DEDİ VE KAPATTI. HAYAT
ŞOK OLMUŞTU. CADDEDEN
TÜM GEÇEN ARABALARI
DURDURMAYA ÇALIŞTI.
KİMSE DURMADI. HATTA
YANINDAN TRAVESTİ
ARKADAŞLARINDAN BİLE
GEÇEN OLDU. SONUNDA
DENİZ DURDU. BERABER
TÜRKANLAR'IN EVİNE
DOĞRU İLERLEDİLER,
FAKAT KATİLER DAHA EVİN
İÇİNDE Mİ. APARTMANIN
ÖNÜNDE Mİ? DENİZ VE
HAYAT DA KORKTULAR, AMA
KORKU NE HAYAT'I NE DE
DENİZ'I YILDIRABİLİRDİ.
ORTADA OLAN
KARDEŞLERİMİZİN
HAYATIYDI. APARTMANIN
ÖNÜNE GELDİKLERİNDE
SADECE KAN GÖRDÜLER.
EVE GİRDİKLERİNDE İSE
HALILAR, DUVARLAR,
YATAKLAR, KOLTUKLAR
SADECE KANDI. YA TÜRKAN
VE GİRAY?

Giray'a baktığımda ise koltuğa uzanmış, yüzü kandan gözük-
müyor, gözleri yardım edin dercesine bakıyor, vücudu ise
karnından defalarca bıçaklanmış, bıçağın her girdiği yerden
yağlar dışarı çıkmış, garip morluklar her yerini sarmıştı. Elini
tutmamı istedi. Korkmuştum, korkumun neden
kaynaklandığını da gerçekten bilmiyordum. Gözlerimden
yaşlar düşerken bir tandan da Giray'ın titreyen ellerini, titreyen
ellerimle tutmaya başladım. Benden kendisini yalnız
bırakmamamı istiyordu. O an sadece hissettiğim, Giray'la
titreyen ellerimizin arasından damlayan kandı. Kan yere değil,
sanki yüreğime damlıyordu. Avuçlarımdan akan kan asla kin
olarak akmıyordu, aksine yaşama daha fazla bağlıyordu beni.
Neden diyecek olursanız, ben bu zulme karşı durabilirdim,
peki ya kardeşlerim?

Kapıda ambulansın acı sireni duyulduğunda, Giray'a son
sözüm "KURTULACAKSIN KARDEŞİM" oldu. Giray'ı sedye-
eye yatırdığımda gözlerinden akan yaş değil, inanın ki kandı.
İçki kan ağlıyordu. Giray'ı ambulansa bindirdiğimde o dehşet
evine girerken gördüklerim beni şok etmişti. Yerlerde elektro
şok aletleri, rambo bıçakları, neşterler, 2 adet ceset torbası,
sallama adı verilen bıçak, ameliyat eldivenleri, kolonyalı men-
diller vardı. Biz bunları hak ediyor muyuz diye düşünürken,
olduğum yere yığılmışım. Dizlerime artık hayatın yükü ağır
gelmişti. Son kez kalk dedim kendime, çünkü Türkanımın
bana ihtiyacı vardı. Beni her zaman civil civil gösteren aynaya
baktığım, her tarafım kandı. Ayna başında kendimle
hesaplaşırken bir bir eve giren kardeşlerimin çığlıklarını
duyuyordum. Ben aynaya ayna bana bakarken "BAŞKA BİR
DÜNYA MÜMKÜN" dedim ve güldüm yine biz kazandık
dercesine. Türkan'ın yanına gidip oturduğumda ise elinde
olayda yolunmuş bir avuç saç, gözyaşları ve kan vardı. Hayat-
la yapmış olduğu kavgayı kazanmıştı, fakat artık hayat onun
omzuna kara bir gece gibi çökmüştü. Türkan'a sarıldım,
Türkan da bana. Ağladık, hiç durmadan ağladık. Ne
gözyaşlarımız olayın izini sildi, ne de biz olayı unutabildik.

Son sözüm ise şu olacak arkadaşlar: O 4 KATİL DE
ARAMIZDA, LÜTFEN DİKKAT!

Ama burası benim evimin yolu

20

Anıl / İstanbul

Sevgili Lubunya okurları,

Sizlere İstanbul polislerinin nasıl hak ihlalleri yaptığını anlatmak istiyorum. Yaklaşık bir ya da iki ay önce oturduğum sokakta ve benim karşı apartmanımda oturan arkadaşımın evlerini temiz olduğu halde mühürlemek ve onları sokağa atıp mağdur etmek istediler. Sonra çalıştığımız ve eğlenmek için gittiğimiz kulüp sık sık basıldı. Bir de polis kamerası ile yapıyorlar ki gelen insanları deşifre edip oraya gelmelerini engellemek amaçlı korkutma ve yıldırma politikası. Bizleri evlerimizden, iş alanlarımızdan, yaşam alanlarımızdan uzaklaştırmaya yemin etmiş gibiler. Yani bizden nefret edercesine, güçlerini bize karşı kullanmaktalar.

Geçen son bir ay içerisinde başıma gelen 3 ya da 4 olayı anlatacağım. Oturduğum ve ikamet ettiğim sokakta -Taksim polis merkezinin ilerisinde oturmaktayım- oranın önünden gelip geçiyorum, mecburen evime gitmek için o istikameti kullanıyorum. Bir kere gayet üstüm başım düzgün, kıyafetim kapalı bir şekilde yürüyordum. Taksim polis merkezinin önüne geldiğimde orada nöbet tutan bir polis bana bakıp, önüme bakmamı ve düzgün yürümemi söyledi. Ben de zaten düzgün yürüdüğümü ve nereye bakmam gerektiğini bildiğimi söyleyince sesini yükselterek, hakaret etmeye başladı. Ben de haksız duruma düşmemek için sesimi çıkartmadım. Tamamen transfobik bir saldırıydı.

Bu olaydan 5 gün sonra yine oturduğum sokaktaki büfeden alışveriş yapmaya gittim. Ve yine Taksim polis merkezindeki resmi polisler, yaklaşık 7 kişi, beni seslerini yükselterek "gel lan buraya" diyerek çağırdılar. "Buralarda dolaşmayacaksın. Dolaşırsan ağzını burnunu dümdüz ederim" diye tehdit savurdu biri. Şimdi bu durumda onlara cevap versem, dediklerini yapıp ağzımı burnumu dümdüz edebilecek yapıya sahip kafa yapıları vardı. Ama burası benim evimin yolu. Üç yıldır burada oturduğumu söyledim ve de bu yolu sürekli eve gelip giderken kullanmak zorunda olduğumu söyledim. Bana arka sokakları kullanmamı söyleyip hakarete devam ettiler.

Geçenlerde birkaç kez polislerin kulübün önünden geçerken, yine bana ve arkadaşlarıma sözlü tacizde bulundular. Giyinmemize ve her şeyimize karışıyorlar. Nerdeyse polisten korkar hale geldik. Başımıza bir şey geldiğinde, zor durumdayken sığınabileceğimiz yerden korkar olduk. Sayın Lubunya okurları sizlerle paylaşacak çok şey var, ama şimdilik bu kadar.

HRANT DİNK

ve diğerleri

Ayşe

Hepimiz yaşamın aralarında bir yerlerde kendi kurduğumuz cumhuriyetlerde, ailemiz, şirketimiz, arkadaşlarımız, sektörümüzde iktidar olmaya, salt kendi egomuzu tatmin için çok kazanmaya, ünlü olmaya, alkışlanmaya, lider olmaya, "BABA" olup, el öptürmeye çaba saf etmekteyiz. İyi herkese kolay gelsin... de bu hakkı kullanırken hangi hakları, kimlerin sayesinde, neye sığınarak, 'en çok biz biliriz'lerle, düzen ile işbirliği yaparak, DEMOKRASİ nimetlerini yiyerek, mirasyedi bir tutumla bedelini ödemedi kendi cumhuriyetlerimizi genişletmekteyiz?

Hazırdan yerken büyük laflar etmekten de geri kalmıyoruz.

Şimdi kendime, size soruyorum: Hrant'ın ölümünde payımız yok mu?

Irak'taki çocukların ölümünde payımız yok mu?

17 aylık bebeğin tecavüzünde payımız yok mu?

Uğur Mumcu'nun katillerinin bulunamamasında payımız yok mu?

İstanbul depreminin ranta dönüşmesinde payımız yok mu?

Eğitimin bozulmasında para ile okuttuğumuz çocuklarımızın ve bizim payımız yok mu?

Sağlık sisteminde VIP kartlı bireyler olmaktan sorumluluğumuz yok mu?

En çok kazanan KİT'lerin satışında payımız yok mu?

AB'nin köpek yerine koymasında, özgürlük çılgınlığının arkasına sığınmalarımızın payı yok mu?

"Biz işbirliği yapmasak, ben bu ihaleyi almasam başkası yapacak nasıl olsa" gibi zihniyetlerimizin payı yok mu?

"Ben mi? Tek başına ne yapılabilir ki" iki yüzlüğümüzün payı yok mu?

Ellerimiz temiz mi?

Bir Hrant'ı, bir canı daha, yurtsever olmanın, demokrasi için gerçekten üretmenin bedeli olarak verdik.

Çok kısa bir süre sonra seçimlerin ve onun getireceği ekonomik krizlerin derdine düşecek, yaz tatilini düşünecek, trafik sorunundan, sağlıklı beslenmekten, detokstan vb. konulardan söz ederek tehdidi, zorbalığı, insan olma sorumluluklarımızı unutacağız.

Unutturulacak!!

Bu yazı sizlere gereksiz, kendini avutma veya hamasi de gelse, isyanımı artık susmak istemedim. Bir gün gelecek şişirdiğimiz egolarımızla yaşayacak bir yurt ve dünya da bulamayabiliriz. Bencil olmakta, akıl yolu ile işe yara sonuçlar verir diye düşünerek diyorum ki ne ürettiğimize, yaşama katkılarımıza bir kez daha bakalım.

Durmamak, durmayacağız; **susmadık, susmayacağız!**

Canan, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi (DSİP) üyesi.
Barış ve Adalet Koalisyonu (BAK) ve
Küresel Eylem Grubu'nda (KEG) da aktivist.

Çeşitli kampanyalarda ve eylemlerde bir aradaydık. Bir DSİP'li olarak partinin transeksüelliğe nasıl baktığını anlatır mısınız?

"Başka Bir Dünya Mümkün" sloganı bugün dünya genelinde savaşa, kapitalizme, cinsiyetçiliğe, ırkçılığa hayır diğer milyonların sloganı. Bu özlem duyulan dünyada transfobiye ve homofobiye yer olamaz. İnsanların tüm yönelim ve arzularıyla kendini var edemediği bir dünya ayrımcılığın, eşitsizliğin ve ezilmenin devam ettiği bir dünyadır. Heteroseksizmin ve toplumsal cinsiyet rollerinin dayattığı teklik anlayışı insan doğasına ve özgürleşmesine karşıdır. Cinsel yönelimimiz egemen cinsiyetçi anlayışın dar tahayyülünün aksine çeşitlilikle doludur ve insanlık tarihi bunun sınırsız deneyimlerini görmemizi mümkün kılar. Egemen olan fikirlerin hüküm sürmesinin tek yolu ezilenlerin bölünmesidir. Milliyetçilik, ırkçılık, cinsiyetçilik gibi bir dizi ideoloji, insanları çıkarlarının ortak olmadığı ve farklı olanın ezilmesinden çıkarları olduğu fikrine ikna etmeye çalışır. Bu ayrımcı fikirlerle savaşmadan bir araya gelmek ve daha özgür bir dünya kurmak imkansızdır. Cinsiyet seçimi ve cinsel yönelimlerin özgürce yaşanılması tüm insanların tartışılmaz hakkıdır ve bu yüzden görülen her türlü baskı savaşılması gerektirir. Transeksüellerin özgürleşmesi DSİP için tali, son sıralarda gelen bir alan değil, her günkü mücadelesinin merkezinde yer alır ve DSİP tüm netliğiyle, tüm platformlarda bunu savunur.

Bütün bunları savunurken insanın aklına, adına sosyalist denilen ülkelerde yaşanan şeyler geliyor. Bugün Küba'da, Kuzey Kore'de ya da yıkılmış olan SSCB'de eşcinseller ve transeksüellerin özgürlüğü ne düzeydeydi?

Öncelikle şunu belirtmek gerekiyor. Bütün bu saydığın ülkeler en az içinde yaşadığımız ülke kadar cinsiyetçi uygulamalarla dolu ve bu uygulamalar kaynağını yasalardan alıyor. Küba'da eşcinsellik hapis cezasına çarptırılıyor, SSCB'de ise 1930'lardan sonra aynı şekilde eşcinseller özgür değillerdi. Dahası bu ülkelerde ezilenler sadece transeksüeller ve eşcinseller değil. Kadınlar, işçiler, çocuklar aynı buradaki gibi ezilmeye devam ediyorlar. Çünkü yaşanan sistemler ezilenlerin iktidarda olduğu sistemler değil tersine bir bürokratik azınlığın toplumun geri kalanı üzerinde diktatörlük kurduğu baskı rejimleri. Tüm diğer kapitalist rejimler gibi sermaye birikimini, sömürüyü ve rekabeti işleyişinin merkezine alan rejimler. Bu ülkeler sosyalist değil devlet kapitalisti. 1917'de Rusya'da devrim olduğunda o güne kadar görülmuş en demokratik anayasa oluşmuştu. Eşcinsellik hiçbir kapitalist ülkede özgür değilken, evlilik hakkı dahil bir çok hak kazanılmıştı. Fakat 1928'de Stalin önderliğindeki karşı devrimle birlikte bu haklar gasp edildi ve eşcinsellerle birlikte tüm işçi sınıfı muazzam bir baskı yaşadı. Sosyalist devrimin yaptığı bütün ilerici uygulamalar ortadan kaldırıldı ve bu sosyalizm adına yapıldı. Komünal yemekhaneler, kreşler kapatıldı. Kadınlara çocuk sayısına göre madalyalar takıldı. Sosyalizm anlayışını Stalinist Rusya'ya bakarak oluşturan gelenek hem kadınlara hem de eşcinsellere karşı ayrımcılıkta hiçbir beis görmedi. Oysa biz gerçek Marksist geleneği ve ezilenlerin mutlak özgürlüğünü savunuyoruz. Bunu yapmadan sosyalist olduğunu iddia edenlerin hayal ettikleri dünya ile bizimki arasında bir uçurum var.

8 Mart hazırlık toplantılarında "Hepimiz eşcinsel, hepimiz travestiyiz" sloganına bazı gruplar ve sendikalar itiraz ettiler. Bu sloganı transeksüel kadınlarla beraber atmak istemey-

yen grupların itirazlarının nederi sence nedir ve siz bu sloganı attınız mı?

Hrant Dink'in cenazesinde 200 bin kişinin attığı slogan "Hepimiz Ermeniyiz" sloganıydı. On binlerce döviz taşındı. Bunun altında yatan şey, biri eğer kimliğinden dolayı eziliyor hatta katlediliyorsa bu kimliği sahiplenerek, katillerden hesap sormaktı. Zapatistaların lideri Marcos'a "Siz eşcinselmışsınız" dediklerinde Marcos, "Evet, San Francisco sokaklarında bir eşcinsel, Güney Afrika'da bir siyah, Avrupa'da bir Asyalı, gece yarısı metroda yalnız bir kadını" diye cevap vermişti. Bugün biz Ermeniyiz, Kürdüz. Eryaman'da bir transeksüel. Eryaman'da, Hoşdere'de, Kolej'de, apartmanlarının önünde katledilen transeksüeller ile özdeşleşmek kendine özgürlükçü diyen herkesin yapması gereken şey. Biz ezilenlerin kimlikleri onların ezilme nedeni olmaktan çıkana kadar da bu sloganları atacağız. Bunu atmaktan imtina edenler hepimiz Iraklıyız demekten imtina etmiyorlar. Demek ki ezilmişliğin her türüne değil sadece daha meşru gördükleri bazılarına destek veriyorlar. Kendi içlerinde transfobik ve homofikler. Bunu aşmanın yolu ise bu platformlardan çekilmek değil daha yüksek sesle dayanışmak, diğerleriyle yan yana gelmek ve var olduğumuzu göstermekten geçiyor. 8 Mart'ta bu sloganı biz defalarca coşkuyla atarken herkese bu mesajı verdiğimizi düşünüyorum. Pembe Hayat kurulduğu andan beri diğer ezilenlerle kurduğu bağlarla bu yolda ciddi adımlar attı, dolayısıyla umutluyum. Transfobiye taviz vermeyeceğiz. Daha da büyüyeceğiz, daha çok bağıracağız.

Bugün senin de bildiğin üzere çocuk pornosunu engellemek için internet kullanımıyla ilgili çeşitli düzenlemeler yapılıyor. Arama motorlarına sadece çocuk pornosu yazmak değil, transeksüel, gey, biseksüel ve lezbiyen yazmak da yasaklanacak ve bir şekilde takip edilecek. Bu uygulamayla ilgili düşüncelerin neler?

Çocuk pornosu tabii ki yok edilmesi gereken bir sektör. Ama bu yasağın senin bahsettiğin terimleri içererek hayata geçirilmeye çalışılması sistemin ahlak anlayışının ne denli baskıcı ve transeksüeller ve eşcinsellere bakışının ne kadar vahşice olduğunu gösteriyor. Aynı kategoriye konulmak transeksüelliği ve eşcinselliği en az çocuk pornosu kadar ahlak dışı ve kabul edilemez olarak görmek demek. Kabul edilemez olduğunu düşündüğüm bu uygulama ayrıca inter-

net üzerinden haberleşme ağı yaratmış ve meşru mücadelelerini sürdüren bir sürü dernek ve kurumun ulaşılabilirliğini engelleyecektir. Transeksüellik ve eşcinsellik sansürcülerin düşündüğü kategoriye tabii ki girmemeli ve bunu engellemek için kampanya yapılmalı. Azınlık değiliz, anormal değiliz, çocuk pornosunun üzerine kurulduğu istismar endüstrisi ile ise yan yana hiç değiliz.

Sürekli kampanyalar yapmaya çalışan bir örgütsünüz. Küresel Eylem Grubu ve Barış ve Adalet Koalisyonu içinde birçok üyeniz aktivist olarak çalışıyor. Transeksüellerin özgürlük mücadelesiyle bu kampanyaları birbirine nasıl bağlıyorsunuz?

1999 yılında Amerika'da Seattle şehrinde bir mücadele dalgasının startı verildi. Adına antikapitalist hareket denilen bu dalganın öne çıkan özelliği çeşitlilik içinde birlikti. Kaplumbağa sevenler, kamyon şoförleri, sendikacılar, transeksüeller, kadınlar, eşcinseller, çevreciler bir araya geldiler ve "Kapitalizm öldürür, kapitalizmi öldürelim" dediler. Güçlerini birlikteliklerinden aldılar. Mücadele başladığında bu birlik dağılmadı, tersine büyüdü. Bugün de kurtuluşumuz yan yana olmaktan birbirimizden öğrenmekten geçiyor. Hareketin homofobik ve transfobik unsurları yanlarında transeksüel ve homoseksüelleri gördüklerinde sorgulamaya ve kendi özgürlükleri ile onların özgürlükleri arasında bağ kurmaya başlıyor. Yapmamız gerekenin bu olduğunu düşünüyorum. "Lübnan'a Asker Gitmesin" eyleminde transeksüellerle yan yana olmak belki Pembe Hayat'taki arkadaşların bile düşünmediği kadar çok tartışma olanağı yarattı. Birçok insan fobilerini sorgulamaya başladı. 28 Nisan'da "Başka Bir Enerji Mümkün" eylemi var. Orda da yan yana olmalıyız.

Küresel Eylem Grubu transfobi ve homofobi ile ilgili çalışmalar yapıyor mu?

Transfobi ve homofobi karşıtı bir toplantı yaparak başladık çalışmalarımıza. Pembe Hayat'tan Hayat Kırbaş'ın ve Kaos GL'den Oya Burcu Ersoy'nun konuşmacı olduğu panele ilgi büyüktü ve bu kampanyayı süreklileştirecek bir çalışma grubu kurduk. Bulduğumuz tüm kampüslerde homofobi karşıtı buluşmayı örgütlemeye çalışıyoruz. Yani durmadık, durmayacağız; susmadık, susmayacağız.

“Yaptığımız işin meslek olarak kabul edilmesi gerekiyor”

Yeşim T. Başaran

Türkiye’de travesti veya transeksüel olmak suç değil. Hatta bir transeksüelin biyolojik cinsiyetini hissettiği cinsiyete göre düzeltebilmesi için gerekli yasalar, düzenlemeler, konuyla ilgili çalışan resmi kurumlar mevcut. Tam teşekküllü bir hastanenin psikiyatri bölümünden ruh sağlığı için biyolojik cinsiyetini düzelteceği bir ameliyata ihtiyacı olduğuna dair heyet raporu alması, bir insanın cinsiyetini düzeltebilmesi için yeterli. Her ne kadar yasalarda aranan koşullar arasında konuyu zorlaştırıcı ve gereksiz unsurlar olsa da, konumuz bu olmadığı için ayrıntıya girmeyeceğim. Ama önemli olan, ihtiyaç duyan bir insan, ilgili heyet raporunu alarak cinsiyetini düzeltebiliyor, ameliyatın ardından yine heyet raporuyla yeni cinsiyetini belgeleyince mahkemeye başvurarak nüfus cüzdanını da değiştirebiliyor.

Böyle bir yasal süreç en azından transeksüellerin varlığının devlet nezdinde kabul edildiğinin bir göstergesi olsa da, travesti veya transeksüellerin yaşamlarında bu kabulün varlığından söz etmek fazlasıyla iyimser bir yaklaşım olacaktır. Gerek birebir karşılaştığımız deneyimlerimizden gerekse Lambdaistanbul Danışma Hattı’na gelen telefonlardan biliyoruz ki, biyolojik cinsiyetini benimsemeyen insanlar için gelecek kaygısı, toplumun çoğunluğuna nazaran büyük bir bilinmezler yumağı. Çünkü biyolojik cinsiyetini değiştiren veya diğer cinsiyetin kıyafetlerini giyen kişiler bir çok kapının teker teker yüzlerine kapanacağını biliyorlar. Farklı koşullarda olsa da, çoğunluk için aile, eğitim, iş gibi sıradan yaşamsal destekler, travesti ve transeksüeller için büyük bir hayalin önemli ama ulaşılması güç parçaları olabiliyor. Travesti ve transeksüellerin bu anlamda yaşadığı, çözülmeyi bekleyen pek çok sorun var. Bu yazıda özellikle değineceğim nokta seks işçiliği yapan travesti ve transeksüel kadınların yaşadıkları sorunlar.

Seks işçiliği yapan travesti ve transeksüel kadınların sorunlarına değinebilmek için, öncelikle iki kavramsal noktada netleşmemiz gerekmekte. Bunlardan ilki, bu dergiyi okuyan insanlar açısından yeni olmayabilir. Vurgulamak istediğim konu seks işçiliğinin bir meslek olarak tanınması ve seks işçilerinin emek piyasasındaki varlıklarının kabul edilmesi. Konuya cinsiyetçi ahlak değerleriyle yaklaşmayıp, seks işçilerini emek güçleriyle yaşamlarını devam ettiren insanlar

olarak görmemiz gerekir. Oysa çoğunluk, hatta emek sömürsüne karşı mücadele edenler arasında bile çoğu kişi, seks işçilerini karanlık arka sokaklarda bizlerden uzak yaşamlar sürdüren, başlarına gelen herşeyi zaten hak etmiş, ahlaksız kişiler olarak görmekte. "Ahlaksızlık" yaparak "yattığı yerden para kazanan" insanların sosyal güvenceden, iş güvenliğinden, emeklilik hakkından, yaşam hakkından uzak yaşamlar sürmesi, bu nedenle toplumsal sorunlara duyarlı pek çok insanın ilgi alanına giremiyor. Seks işçilerinin sorunlarının görünür olmasına engel olan başka bir bakış açısı, "ben, bedenim -özelde kadın bedeninin- metalaştırılmasına karşıyım, bu bir alışveriş unsuru olmamalıdır" biçiminde özetlenebilir. Cinsiyetçi olmayan bir dünya hayalinde bedenler metalaşmaktan çıkabilirler. Ama yaşadığımız toplumda cinsellik pek çok alanda alınan ve satılan bir şeyken, gelecekte varolacağı muğlak bir dünyanın hayalini temel alarak seks işçilerini sorunlarıyla başbaşa bırakmak büyük bir haksızlık olacaktır. Tıpkı ev içi emeğin görünür kılınması feminizmin bir konusu olduğu gibi, seks işçiliğinin de feminist gündemde önemli bir yeri olmalıdır.

Seks işçiliği yapan travesti ve transeksüel kadınların sorunlarına yaklaşabilmemiz için, çözmemiz gereken başka bir kavramsal sorun daha var: "Kadın" tanımı. Ben bir kadınıyım. Ancak bu benim için özel olarak herhangi bir anlama gelmezken yürüdüğüm sokakta, iş yerinde, aile içinde, oturduğum bir kafede çevredekiler için pek çok anlama gelebiliyor. Yani ben vajinası olan bir insan olmaktan ötürü değil, "kadın muamelesi" gören bir insan olduğum için kadınıyım. Cinsiyetimiz yaşamımızı, bizlere nasıl davranılacağını, yaşamda ulaşacağımız imkanları belirlediği için önemli. Kendi başına cinsiyetimizin özel bir anlamı yok. Feminizm de çıkış olarak cinsiyete dayalı haksızlıkların altını çizmek için varolduğundan, travesti veya transeksüellerin cinsiyet kimlikleri nedeniyle yaşadığı sorunlar doğrudan biyolojik kadınların da sahip çıkması gereken konular.

Fuhuş söz konusu olduğunda kabaca iki bakış açısı var. Biri tamamen dışlamaya dönükken, diğeri acıma içeriyor. "Onlar da bunu isteyerek yapmıyorlar ki, dışlamamak lazım". Seks işçiliği yapanları, isteyerek yapanlar ve çaresizlikten yapmak zorunda kalanlar, diye ikiye ayırmak doğru bir yaklaşım değil. Çünkü her iki şekilde de olsa, yaptıkları işin kabul edilmesi ve koşullarının iyileştirilmesi gerekir. Ayrıca elbette seks işçiliği yapmak istemeyen insanlara da imkan sunulması gerekir. Ancak "biz imkan sunduk ama onlar fuhuşu bırakmıyorlar, bak ne ahlaksız insanlarmış aslında" demeyecek olmaya da dikkat etmek gerekir. Çünkü yıllarca sadece seks işçiliği yapmış birine, birden hayatını değiştir, demek, birden aynı teklifle başka birisinin, örneğin bir bilgisayar mühendisinin, karşısına çıkmaktan farklı değil. İnsanlar doğal olarak nasıl yapacağını, kendilerini nasıl koruyacaklarını bildikleri işi yapmaya eğilimlidirler. Elbette bu da seks işçiliği yapmak istemeyen insanlara uygun imkanların yaratılması gerekliliğini yok etmez.

Seks işçiliği istenerek mi yapılıyor, istenmeden mi, tartışmasının bu nedenle bir anlamı yok. Ancak iş bulmanın zaten zor olduğu ülkemizde gacılar (travesti ve transeksüeller kadınlar) açısından iş bulabilmelerinin neredeyse imkansız olduğunu da unutmamamız gerekiyor konuyu tartışırken. Seks işçiliği yapmamak için direnen pek çok arkadaşımız, gacıları daha kabul eder tarzda yaklaşan çevrelerde bile iş bulamıyorlar. Bir kafede onlarla aynı masada oturup sohbet etmekten rahatsız olmayan insanlar bile, ellerinde imkan olsa da iş vermeyi tercih etmiyorlar. Sadece iş vermeyi değil, arkadaşlarının arasında gacıların da olduğunun bilinmesini de istemiyorlar. Örneğin evlerine davet etmezler. Aynı şekilde, bir iş yerleri bile olsa, sekreter olarak telefonu açanın veya insanları karşılayanın bir gacı olmasını istemezler. Çoğunluğun zaten onlara dair fikirleri gazetelerde yazan "travesti terör estirdi" cümlelerinden oluştuğu için, gacılar açısından geçimlerini seks işçiliği dışında bir işle sağlamak oldukça zor.

Bütün gacılar seks işçiliği yapmıyorlar. Ancak bütün gacıların seks işçisi olduğu düşünülüyor. Hatta basında "fuhuş yapan kişi" ifadesi yerine "travestilik yapan kişi" ifadesi ile sık sık karşılaşabiliyoruz. Bu, diğer kadınlara kendi dünyalarından çok uzak bir gerçeklikmiş gibi gelmemeli. Çünkü biz de aslında yaşam içinde benzer durumlarla karşılaşabiliyoruz. Geç bir saatte yolda yürürken, yanımızdan geçen arabalar yavaşlayarak kaldırırma yaklaşabiliyorlar. Yanında erkek olmayan bir kadın geceyarısı ancak fuhuş için sokağa çıkmıştır, diye düşünüyorlar. Örneğin bir kere-sinde, ben yürürken arabalar yavaşlıyorlar diye, polis beni durdurarak kimlik sormuştu. Dalga geçer gibi de "bu arabalar niye yavaşlayıp duruyorlar" diye sormuştu. "Bilmem, onlara sorsana" diye terslemiştim ben de. Gacılar için bu olayın çapı daha geniş olabiliyor. Bir travesti veya transeksüel görünce insanlar, gündüz de olsa, seks işçiliği yaptığını düşünüyorlar. Bir arkadaşımız anlatmıştı. Evde canı sıkılmış, temiz hava alayım diye, bir kafenin bahçesine oturmuş. Yoldan gelip geçen erkeklerin "ne kadar", "kaç para istersin" soruları nedeniyle ihtiyaç duyduğu temiz havayı alamayıp, evine geri dönmek zorunda kalmış. Görüyoruz ki, yaşadığımız toplumda cinselliğin meta olması, yani ticari bir değeri olması, seks işçiliği yap-salar da yapmasalar da gacıların yaşamlarını bütün-üyle etkileyen bir unsur. Bu durumun büyüklüğünün ve tartışmanın "istenerек mi yapılıyor, çaresizlikten mi yapılıyor" gibi bir tartışmayla açıklanamayacağının göstergelerinden sadece birisi.

Genelevlerde pembe nüfus cüzdanı olan kişiler çalışabiliyorlar. Yani biyolojik kadın olarak doğanlar ve cinsiyet düzeltme ameliyatı sonrası kadın anatomisine sahip olan kişiler. Dolayısıyla henüz ameliyat olmamış veya ameliyat olduysa da pembe nüfus cüzdanını almamış transeksüeller ve tüm travestiler genelevlerde çalışmıyorlar. Bu da ister istemez çok büyük bir çoğunluğu müşteri bulmak için kendi başının çaresine bakmak zorunda bırakıyor. Genelevde pembe nüfus cüzdanlı insanların çalışması zorunluluğu aslında sadece nüfus cüzdanı rengi ile sınırlı değil. Lambdaistanbul'dan ve Gacı dergisi

yazarlarından Belgin anlatıyor: "1990'lı yılların sonuydu. Ankara genelevinde, bir genelev taraması sırasında orda çalışan gacıların vajina girişlerinin bakımsızlıktan kapandığı tespit edilmiş. Bu haliyle çalıştırmıyorlar. Çünkü vajinası kapalı ise müşteriyle anal sekse girdiği aşikar. İstenmeyen de bu. Yani sadece penis-vajina ilişkisine izin var genelev-lerde. Bu arkadaşlar keş izinlerini kullanıp (adet günlerinde kullanılan izin), ameliyatla vajinalarını tekrar açtırıp, ondan sonra çalışmaya devam edebilmişlerdi".

Gacıların her zaman söyledikleri bir şey var. "Bize gelen müşterilerin çoğu kestirip kestirmediğimizi soruyorlar. Kestirmemişsek kalıyorlar." Bunun nedeni bir gacıyla cinsel ilişki yaşamayı düşünen kişinin karşılıklı olarak anal seks yaşamak niyetinde olması. Yani erkek müşteriler için varolan seks işçiliği sek-töründe, müşteriler her iki pozisyonda da anal seks isteyebildiği halde, devletin düzenle-meleri sadece vajina-penis ilişkisine yönelik. Bu durum seks işçisi gacıları sokakta çalışmak zorunda bırakıyor. Ayrıca, bu yazının kapsamı dışında olduğu için ayrıtıya girmeden belirtmek istediğim bir şey de genelevlerin günlük gülistanlık yerler olmadığı, zaten orada çalışan kadınların çözülmeyi bekleyen pek çok sorunu olduğu ve de geneleve girmenin de kolay olmadığı. Yani, pembe nüfus cüzdanı olan bir gacı her ne kadar yasalarca uygun olsa da, kolay kolay bir geneleve giremiyor. Belgin ekli-yor: "Genelevinde her şey iyi sanmayın, çok azının primleri yatıyor".

Sokakta çalışmak zorunda kalınca yaşanan problemler çok çeşitli. Ama iki ana başlık altında toplanabilir. Güvenlik sorunu ve polis sorunu. Bu iki kelimenin yanyana kullanılması ne kadar ilginç değil mi? Bir toplumsal kesimin hem güvenlik problemi var, hem de güvenliği sağlamakla yükümlü olan emniyet güçleriyle problemi var. Güvenlik problemi çok çeşitli. Müşteri aramak için çarka çıkmış biri müşterisinden, etraftan veya polisten gelen tekil saldırılara maruz kalabiliyorken, Ülker Sk. veya Eryaman örneklerinde gördüğümüz gibi doğrudan yerinden yurdundan etmeye dönük organize saldırılar da olabiliyor. Eryaman'dan Esmâ yaşadıkları saldırıyı anlatıyor: "Bizim

başımıza her zaman bir şeyler gelir. Yani öyle ki artık anlatmıyoruz bile. Ama Eryaman böyle değildi. Doğrudan yok etmeye dönüktü. Düşünün ilk saldırdıklarında acil servise kaldırılan, her yeri sargılı bi şekilde evine dönen iki kızın evlerine girdiler. Sargılı kollarından çekiştirerek bir de orda dövdüler. Ertesi gün tüm evleri abluka altına aldılar. Gündüz gözüyle, Çıksak dövecekler. Tam bir savaş alanıydı. Kendi evlerimizde korkuyla bekliyorduk. Koca dünyada yapayalnızdık." Büyük operasyonlar olsun, tekil saldırılar olsun, bir gacının otobanda ölmüş olarak bulunması maalesef sıradan bir durum değil.

Seyhan her yeni atanan emniyet amirinin önce gacılara dönük büyük bir operasyon yaptığını söylüyor. Böylece yeni bölgesinde otoritesini kurmak için gerekli bir adım atmış oluyor. Ne bu operasyonla ne başkalarıyla gacıların veya seks işçilerinin varlığının ortadan kalkmayacağını herkes biliyor. Bu sadece klasik "burası benim alanım" iktidar gösterisinin bir oyunu. Herkes kendisine verilmiş rolü oynuyor, bundan dolayı yaşam hakları zaptedilenlerse gacılar oluyor. Belgin diyor ki, "İçeri alınıp dayak yediğinde tövbe diyorsun, nereye gidersem gideyim bir daha bu adamların karşısına çıkmayayım diye. Ama sonra nereye gideceksin? Yine çarka çıkıyorsun. Seni içerde döven adam da yanından geçiyor. Sen de biliyorsun, sana tövbe ettiren adam da biliyor zaten orda olduğunu. Bakıp gülüp geçiyor. Sen de ona gülüyorsun." Polisin tavrı basına "fuhuş operasyonu yapıldı" diye yansısa da, gazeteleri okuyanlar, televizyonları izleyenler polisin "fuhuş belasını" temizlemek için görevini yaptığını düşünse de, bu sadece bir gösteri dediğim gibi. Bu operasyonlar ne gacıların seks işçiliği yapma zorunluluğunu yok edebilir, ne gacıları talep eden müşterilerin varlığını. Bu polisin işini yapıyormuş gibi gözükmesine neden olan bir gösteri. Aynı zamanda gacıların hayatlarından bezmelerine neden olan büyük bir sorun. Belgin bu olayları "bizler polisin stres topuyuz" diyerek özetliyor.

Bu olayları basından "fuhuş operasyonu" diye izlese de, sokakta çalışan gacıları "fuhuş suçundan" toplamalarına imkan yok. Çünkü

yasalarda böyle bir madde yok. Gacılar çoğunlukla "emniyeti suistimal", "polise mukavemet", "trafiği aksatmak", "teşhircilik" gibi suçlarla itham ediliyorlar. Hukuk bilinci ve avukatların varlığında bu suçlar düşse de, bütün gacılar bu anlamda haklarını ve hukuksal süreci bilmediklerinden, çoğu işlemedikleri bir suçtan ötürü para cezası ödemek zorunda kalıyor. Geçenlerde polis bir arkadaşımızı "fuhuş" maddesini kullanarak suçladı. TCK'daki fuhuş maddesinde suç olarak altı çizilen şey özetle "fuhuş yapılmasını sağlamak, fuhuşa teşvik etmek" gibi davranışlarken, yolda yürüyen bir gacıya polis bu suçu itham edebildi.

"Yattıkları yerden para kazanıyorlar" söylemi çok yaygın olsa da, seks işçiliği çok para kazanılacak olmasını garantileyebilecek bir meslek değil. Gece yarısı çarka çıkıp, sabaha kadar her tür risk ve dondurucu soğuşun altında müşteri beklemek pek de öyle "yattığı yerden para kazanıyor" diye özetlenebilecek bir şey değil. Ama gacılar bu kazanmadıkları çok parayı fazlasıyla harcamak zorunda kalıyorlar. Emlakçılar, kuaförler ve daha pek çok meslek dalındaki insanlar müşterisi bir gacıysa sıradan fiyatı iki katına çıkarmakta bir beis görmüyorlar. Bunun altındaki mantık "onlar nasılsa çok kazanıyorlar, hem de her yerden dışlanıyorlar, o nedenle istediğim parayı vermek zorundalar". Belgin ve Seyhan "hani turistlere de yaparlar ya, nasılsa fiyatları bilmiyor diye, işte bize de benzer bir şey yapıyorlar" diyorlar.

"Bizler Türkiye'nin dört bir yanından gelmiş insanlarız. Müşterilerimiz de öyle. Kimse uzaydan gelmedi buraya öyle değil mi? Müşterilerimizi kim sanıyorlar ki? Bildiğin mahallenin sankinleri, esnafar, toplumun içinden insanlar bizim müşterilerimiz. Arkadaş sohbetlerinde fuhuşa karşı konuşmalar yapanlar bizim müşterilerimiz. Bülent Ersoy'u alkışlayanlar, Huysuz Virjin'in cinsel içerikli esprilerine gülenler, bizleri dışlayan, tekme tokat döven kişiler. Tüm bunlar müthiş bir ikiyüzlülük. Biz hırsızlık yapmıyoruz, katil değiliz. Ama bize ahlaksız deniyor. Sonuçta biz de namusumuzla, dürüstlüğümüzle para kazanıyoruz. Hatta biz

herkesten daha dürüstüz. Bize gelen müşteri kendini gizler, hatta gerektiğinde bize küfrederken kendini gizler. Ama bizim başımız dik, hiç bir gizli saklımız yok. Bizler çok onurlu insanlarız. Yağmur, dolu, tipi, küfür, cop, hakaret, darbe, işkencelere rağmen biz varız ve gizlenmiyoruz. Bizi dışlayanlar ikiyüzlülüklerinin farkında değiller. Bize ahlaksız diyorlar, kazandığımız paraya temiz para gözüyle bakmıyorlar. Ama biz o parayı nerede harcıyoruz? Uzayda mı harcıyoruz. Emlakçılar, kuaförler, polis, dişçiler, protezciler, ayakkabıcılar, konfeksiyoncular, estetikçiler, lazer, epilasyoncular bunlar bizden para almıyorlar mı? Bizim beğenmedikleri paralarımızla küplerini doldurmuyorlar mı? Fuhuş sektöründen bir tek biz para kazanmıyoruz. Bizler zengin olmadık, bunlar zengin oldu. Devlet cezalarla, rüşvetle bizden para alacağına, bize yer gösterebilir, biz de gönüllü vergimizi verelim. Kontrollü bir sisteme geçilsin. Sağlık muayeneleri düzgün yapılsın. Can güvenliğimiz sağlansın. Bunları yapmak yerine ne yapıyorlar: "Otoban fareleri" deyip bizi hedef gösteriyorlar. Bizim yakın çevremizle problemimiz olmuyor. Bize "televizyonda gösterilenlere benzemiyorsunuz" diyorlar. Aslında televizyonda gösterilenler de biziz. Ama nasıl gösteriliyoruz?"

Belgin, Murat Bardakçı'nın Hürriyet'te yayınlanan yazısını örnek gösteriyor. "Eskiden Osmanlı'da seks işçiliği meslekten sayılmış. Gacılar esnaftan sayılırlarmış. Devlet onları kayıt altında tutar ve saygı gösterirmiş. Gacılar diğer esnaflar gibi padişahın huzurunda yapılan resmi geçitlere katılırlarmış. Ama ne oldu? 30'larda batıdan alınan yasalarla bunlar yok edildi. Hani çağ ilerliyor deniyor ya... Ne olmuş uzaya çıktıysak, ne olmuş cep telefonu kullanıyorsak. Sen ikiyüzlüysen, bir insana eziyet ediyorsan çağ ilerlemiş olur mu?"

Serap Gacı dergisinin 9. sayısında (Eylül-Ekim 2006) seks işçiliği yapan gacıların örgütlenmesi konusunda tartışılması gereken önemli noktalara değindi. Tüm gacılar seks işçiliği yapmadığı halde travesti ve transeksüellerin sorunları dendiğinde sokak, polis ve şiddet öne çıkıyor. Bu sorunların çözümüne

dair, sendika tarzı bir örgütlenme yapılmadığı sürece ne bu sorunlar çözülecek, ne de diğer sorunları tartışmaya vaktimiz olacak. Serap bunları şu sözlerle ifade ediyor: "ebtt (eşcinsel, biseksüel, travesti, transeksüel) bireylerin sorunlarıyla ebtt seks işçilerinin sorunlarının iç içe algılanması özgül sorunlara odaklanmayı zorlaştırıyor, çözümün 'ortak' olduğu ve ancak uzun vadede gerçekleştirilebileceği düşüncesine yol açıyor çünkü, devrim gibi... devrim olunca her şey düzelecek oysa acil-yaşamsal sorunlardan söz ediyoruz..." Serap, seks işçilerinin ulusal düzeyde mesleki-politik bir çerçevede sendikal tarzda örgütlenmesi ve diğer sendikalarla işbirliği yaparak sorunların çözümünde, 30'lu yıllardan kalan yasaları ele alıp öncelikle devleti sorumluluklarını yerine getirmeye zorlamaları gerektiğini söylüyor. Yazdıklarını önemsememek ve bu hayata geçtiğinde olabilecek gülümseyerek hayal etmemek ne mümkün. Ama bunların olması için "seks işçileri bu şekilde örgütlenmelidir" dememiz yeterli olur mu? Serap'ın da belirttiği gibi bu sorun sadece ebtt örgütleri ile çözülebilecek bir sorun değil. Feminist örgütler ve sendikalar da seks işçilerinin sorunlarına sahip çıkmalı. Bu nedenle belki de, hukuksal ve yaşamsal anlamda yaşananların ortaya konup çözümlerinin tartışılacağı bir sempozyumla başlamak gerekir, bütün örgütlerin katılacağı ve çözüm için çaba sarfetmek adına kendilerini sorumlu görecekleri. Belki şu an sadece bir hayal gibi gözüküyor bu. Ama pek çok işe başlamadan önce öyle gözükmez mi zaten?

Cinsiyet değiştirme ameliyatları üzerine

Özlem Altıparmak

Cinsel yönelim temelinde ayrımcılık, en yakıcı insan hakları sorunlarından biri olmasına rağmen, üzerinde en az çalışılan konulardan birisi olma özelliğine sahip. İnsan cinsiyeti "kadın ya da erkek" olarak tasnif edilmiş durumdayken, fiili durum çok daha karışık bir halde... Geyler, lezbiyenler, biseksüeller, kadıncı ameliyatta erkek olan transeksüeller, erkekken ameliyatta kadın olan transeksüeller, travestiler veya karşı cins kıyafetleri giyenler (cross-dresser), aracinsiyetliler (intersexuals) veya hermafroditler (esas cinsel organları belirsiz olarak doğan çift cinsiyetliler), hadımlar, kendilerine yönettirmiş "cinsiyetiniz?" sorusuna ezberlerdeki şablon cevabı vermekte haklı olarak tereddüt yaşayacak dezavantajlı gruplar gibi görünüyor.

Cinsel yönelim konusunda azıcık okuyup yazanımız, bir yerlerde mutlaka eşcinsellere ve eşcinselliğe karşı korku ya da ayırım ve hoşnutsuzluk içeren yaklaşım olarak tanımlanabilecek 'homofobi' kelimesini duymuşken, son günlerde yeni bir kavram daha kulaklarımıza çalınıyor: 'Transfobi'. Transeksüel ve travestilerden korkma ya da hoşnutsuzluk olarak tarif edebileceğimiz transfobik olma hali, ne yazık ki sadece heteroseksüellere mahsus bir düşünce şekli değil. Bazı mekânlara ayrımcı uygulamalarla eşcinsellerin alınmadığından şikayet edilirken, bazı gey ya da lezbiyen mekânlarında transeksüel ya da travestilerin istenmemesi gibi bir gerçeklik de ne yazık ki var. Bu noktada transeksüeller ve travestiler, yukarıda örnek olarak saydığımız cinsel yönelim temelli dezavantajlı gruplar arasında belki de en çok dışlanan kesim olarak göze çarpıyor.

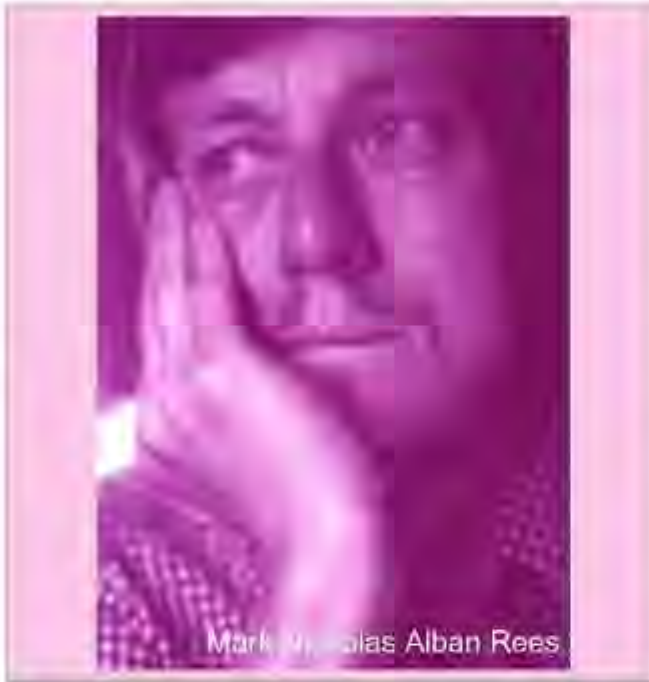
29

Ülkemizde, Bülent Ersoy'un yurtdışında geçirdiği cinsiyet değiştirme ameliyatı neticesinde, toplumun ve yargılama makamlarının gündemine gelen transeksüellik gerçeği, sandığımızdan çok daha eskilere dayanıyor. Resmi olarak bilinen ilk cinsiyet değiştirme ameliyatı 1952 yılında Norveç'te yapılıyor ve Amerikalı George Jorgensen bu ameliyatta kadın olup Christine Jorgensen adını alıyor. Ancak cinsiyet değiştirme isteminin dile getirilişi bakımından çok daha gerilere gitmemiz gerekiyor. Cinsel yönelimi konusunda tartışmalar bulunan ve 218-222 yılları arasında Roma imparatoru olan Elagabalus, üç tanesi bilinen toplam beş kadınla evlenmiş ve boşanmış. Tarihçi Cassius Dio, Elagabalus'un en istikrarlı ilişkisinin, kocası olduğu ima edilen Hierocles adında, Karya'lı araba sürücüsü olan sarışın bir köleyle olduğunu söyler. İmparator Elagabalus, "Hierocles'in metresi, karısı ve kraliçesi olarak çağırılmaktan zevk alan" birisi olarak tanımlanmış ve söylendiğine göre Roma imparatorluğundaki doktorların en az yarısına, kimin onu bir kadın cinsel organı ile donatabileceğini sormuş. Yine bir diğer Roma imparatoru Neron'un emriyle, rıza dışı da olsa, ilk cinsiyet değiştirme ameliyatının yapıldığı rivayet ediliyor. İddiaya göre, imparator Neron, bir öfke anında hamile olan karısının karnına attığı tekme sonucunda karısını öldürür. Ve büyük bir pişmanlık içinde, karısının yüzüne en çok benzeyen kişinin bulunmasını ister. Bulunan kişi, erkek ve genç bir köle olan Sporum olur. Neron'un emriyle cerrahlar Sporum'u kadına dönüştüren ameliyatı yaparlar ve ikili resmi olarak evlenir (1).

Christine Jorgensen

Genel olarak ayrımcı olmak, iki kişi ya da durum arasında bir farklılık olmamasına rağmen farklı davranışlarda bulunmak, kişi ya da durumlar arasında ayırım yaratmak veya farklı durumlar söz konusu olmasına rağmen benzer şekilde davranmak olarak açıklanabilir. Eşitlik ilkesi ile birlikte değerlendirilmesi gereken cinsel yönelim temelindeki ayrımcılık yasağı, uluslararası alanda, BM mekanizmaları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde 80'lerle birlikte tartışılır hale geldi. 25 yılı aşkın süredir gelişen içtihat ve uygulamaların dayanağını, ayrımcılık konusundaki en temel düzenlemeler olan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) oluşturuyor.

AİHM, 1980'li yıllarda, cinsel yönelim temelinde önüne gelen benzer olaylarda, ayrımcılık yasağı ya da diğer sözleşme maddeleri (özel hayatın ve ailenin korunması ya da evlenme hakkı gibi) yönünden bir ihlal bulgulamazken, son süreçte epeyce yenilikçi kararlara imza atıyor. Örneğin 1986 yılında, kadinken ameliyatla erkek olan Mark Nicholas Alban Rees tarafından kendisine erkek kimliği verilmemesi ve bir kadınla evlenme hakkı tanınmaması nedeniyle İngiltere aleyhine dava açıldı. Davada mahkeme, transeksüellerin nüfus kütüğüne yeni cinsiyetleri ile kaydolmaları meselesinde, üye ülkelerdeki kültürel geleneklerin farklılığına dayanarak, devletin takdir payını çok geniş tutmuş ve bu davada AİHS açısından ihlal kararı vermemişti. Ancak kararda "Bu sorun, özellikle bilim ve toplumdaki gelişmelere göre, sürekli bir incelemeye tabii tutulmalıdır" şeklinde bir tespitte bulunmuştu. Benzer bir konuda 2002

yılında verilen Christine Goodwin/İngiltere kararında, AİHM, bu konudaki gelişmelere, özellikle de özel hayatın korunması açısından devletlerin pozitif yükümlülükleriyle ilgili gelişmelere değindikten ve genel kamu yararı ile bireylerin menfaatleri arasında gözetilmesi gereken menfaatler dengesini hatırlattıktan sonra, 'bugünün koşullarında' başvuruçunun cinsiyet değişikliğinin hukuken tanınmasıyla rekabete giren hiçbir önemli kamu yararının olmaması sebebiyle, özel hayatın ve ailenin korunması hakkının ihlal edildiğini tespit etti ve mahkeme aynı zamanda Goodwin'in bir erkekle evlenebileceğine karar verdi.

Goodwin davasının ardından, ameliyatla kadın olan ve kadın olarak emekli maaşı alamadığı gerekçesiyle ülkesi İngiltere'yi AİHM'e şikayet eden 68 yaşındaki transeksüel Linda Grant, özel hayatın ve ailenin korunması hakkının ihlal edildiği gerekçesiyle açtığı davayı 2006 yılında kazandı ve İngiltere, Grant'a tazminat ödemeye mahkum oldu. Karar, cinsiyet değiştirenlerin sosyal hakları konusunda uluslararası alanda önemli bir içtihat sayılıyor.

Türkiye'de durum

Bir insanın kendi hayatını nasıl yaşayacağına, ruhuna nasıl bir bedende hayat vermek isteyeceğine sadece kendisi karar verebilir. Ancak bu kişisel varolma isteminin ve şeklinin devlet tarafından kabul edilmesi zorunluluğu ve sorunu olarak, cinsiyet değiştirme ameliyatlarının hukuksal bir boyutu da mevcut. Bizim mevzuatımızda, transeksüellerle ilgili olarak ilk hukuksal düzenleme 1988'de Türk Medeni Kanunu'nun 29. maddesine eklenen ve 2002 yılına kadar geçerliliğini koruyan bir fıkra ile oldu. Bu düzenleme ile cinsiyet değiştirme ameliyatı geçiren transeksüellerin, bu durumlarını sağlık kurulu raporuyla belgelendirilerek mahkemeye başvurulmaları halinde, mahkeme kararıyla nüfus sicillerine değişiklik yapılması ve kadın ya da erkek kimliği almaları mümkün oldu. Kişinin evli olması ya da çocuk sahibi olması mahkemeye başvurmaya engel oluşturmadı, şayet kişi evliyse evliliğin cinsiyet değişikliği kararı ile kendiliğinden son bulacağı ve varsa müşterek çocuğun velayeti konusunda, mahkemenin karar vereceği düzenlendi. 2002 yılında yürürlüğe giren Türk Medeni Kanunu'nun 40. md.'sinde ise, bu konuyla ilgili yeni ve farklı bir düzenleme yapıldı. Bu maddeye göre; "Cinsiyetini değiştirmek isteyen kimse, şahsen başvuruda bulunarak mahkemece cin-

iyet değişikliğine izin verilmesini isteyebilir. Ancak, iznin verilebilmesi için, istem sahibinin 18 yaşını doldurmuş bulunması ve evli olmaması; ayrıca transeksüel yapıda olup, cinsiyet değişikliğinin ruh sağlığı açısından zorunluluğunu ve üreme yeteneğinden sürekli biçimde yoksun bulunduğunu uzmanlardan oluşan bir resmi sağlık kurulu raporuyla belgelemesi şarttır. Verilen izne bağlı olarak amaç ve tıbbi yöntemlere uygun bir cinsiyet değiştirme ameliyatı gerçekleştirildiğinin resmi sağlık kurulu raporuyla doğrulanması halinde, mahkemece nüfus sicilinde gerekli düzeltmenin yapılmasına karar verilir."

Eski düzenleme ile kıyaslandığında, evli kişilerin ameliyat olamaması, üreme yeteneğinden sürekli biçimde yoksun olma şartının getirilmesi, ameliyatın öncesinde mahkeme kararıyla izin alınmasını zorunlu kılması ve ayrıca, ameliyat sonrasında nüfus işlemlerinin yapılabilmesi için ameliyatın gerçekleştiğinin raporla ispatlanıp mahkemece bu yönde karar alınması gerekliliğini içermesi bakımından önemli farklılıklar mevcut. Bu düzenleme, evli kişilerin ameliyat olamayacak olması, herhangi bir ön rapor ya da mahkeme kararı olmaksızın yurtdışında ameliyat olup Türkiye'de nüfus sicilini düzeltmek isteyenlerin durumu ya da üreme yeteneğinden sürekli biçimde yoksunluk şartı bakımından -ki bu sürekli yoksun olma hali "doğuştan itibaren yoksunluk" olarak yorumlanırsa, çocuk sahibi olan kişilerin ameliyat olması mümkün olmayacaktır- konunun AİHM içtihatlarıyla birlikte tartışılmasını gündeme getirebilecektir.

Uygulamada sorunlar

Yine uygulamada karşılaşılan sorunlardan biri olarak, ameliyat olmuş kişilerden, iş başvurusu esnasında nüfus kaydı talep edilmesi durumunda, ameliyat öncesi kimlik ve cinsiyetlerine dair mahkeme kararının bu kayıtlarda yer alması, bu kişilerin özel hayatlarının gizliliği açısından rahatsız edici ve hukuken kabul edilemez bir durum ortaya çıkarıyor.

Bir diğer tartışma yaratabilecek konu, 2006'da yürürlüğe giren "Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik" uyarınca "Özür Durumuna Göre Tüm Vücut Fonksiyon Kaybı Oranları Cetveli"ndeki transeksüellerle ilgili düzenlemedir. Bu cetvelde "Cinsel Kimlik

Bozuklukları" olarak kabul edilen transeksüalizm, fetişizm, gösterimcilik, çocuğa cinsel sevi ve sado-mazoizm (cetvelden aynen aktarıldı) yüzde 0-15 arası bir özürlülük durumu olarak değerlendiriliyor.

Türkiye'deki iç hukuk uygulamasından bir örnek vermek gerekirse, Danıştay, sosyal güvenlik hakları açısından AİHM kararı olarak yukarıda bahsettiğim Linda Grant davasındaki benzer bir olayda, cinsiyet değişikliği ile kadın olan davacının babasından dolayı kendisine yetim aylığı bağlanması için yaptığı başvurunun reddedilmesi üzerine önüne gelen bir davada, "Ameliyatla kadın olan ve yargı kararıyla kadın olduğu nüfusa tescil edilen kişi, Emekli Sandığı Yasası'nın kadınlar için tanıdığı lûm haklardan yararlanır" kararı verdi (2).

Gerek yerel gerekse uluslararası boyutta, özel olarak cinsiyet değiştirme eksenindeki hukuksal durum ve uygulamalar, gelişmeye ve değişmeye açık gibi görünüyor. Bir arada yaşamı savunmaya, farklılıklarımızı yaşama ve yaşatma gerekliliğine en çok ihtiyaç duyduğumuz bu coğrafyada ve bugünlerde, gökkuşağının tüm renklerine sahip çıkalım.

1. <http://tr.wikipedia.org/wiki/Elagabalus> The Transsexual Phenomenon, Harry Benjamin, Transsexualism: Mythological, Historical, and Cross-Cultural Aspects by Richard Green, M.D.
2. Danıştay 10. Dairesi 27.12.1993 tarih, 1992/4706 E. 1993/5536 K. sayılı kararı

Özlem Arıyılmaz, Avukat, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şb. Hukuk Koordinatörü

Selin Berghan'ın kitabı "Lubunya", Türkiye'de transeksüellerin durumunu onların kendi ağızlarından dinleyerek saptamayı, sorunların üstünü örtmek yerine görünürlük kazandırmayı amaçlıyor. Transeksüellerin kendilerini ifade etmelerinin bir aracı olduğu kadar, toplumumuzun genelde cinsiyet ve cinsellik hakkında ne düşündüğünü de irdeleyen kitap on bir kişiyle yapılmış röportajlardan oluşuyor. Berghan'la Lubunya öncesini ve sonrasını konuştuk.

Söyleşi: Toprak İzci

"Lubunya" adında bir kitap çıkardın. Aslında bu bir tez çalışmasıydı. Senin "öteki"leri seçme nedenin neydi?

Fark etsin ya da etmesin kadın, erkek, şehirli, köylü, lezbiyen, gizli gey vs. herkes ataerkil toplumsal cinsiyet sisteminden dolayı farklı şekillerde de olsa bedel öder. Ben de orta sınıf, yüksek öğrenim görmüş bir kadın olarak payıma düşeni alıyorum. Ve bir sosyolog olarak da bunu sosyal bilimsel açıdan anlamaya ve tartışmaya çalışıyorum. Ancak toplumsal cinsiyet eşitsizliği yalnızca heteroseksüel kadınların sorunu değildir. Herkesin sorunudur. Transeksüeller bu toplumda ataerkilliğin en en öteki olarak konumlandığı kişilerdir. Tartışmaya buradan başlamanın, yani en "öteki"den başlamanın toplumsal cinsiyeti daha iyi kavramamızı sağlayacağını düşünüyorum.

Tezi kitaplaştırma fikri nereden çıktı?

Sen de biliyorsun, bu görüşmecilerimle ortak fikrimizdi diyebilirim. Tezde hem görüşmelerin tamamı yer almıyor, hem de tez herkesin her an ulaşabileceği bir şey değil. Kütüphanelerde kalıyor. Kitaplaşmış olması çok önemli, özellikle ulaşabileceği kişi sayısını düşündüğümüzde.

Transeksüellerin özel hayatlarına girdin, onlardan olumlu tepkiler aldın mı?

Aslında herhangi bir olumsuz tepki almadım, kimseyle bir sorun yaşamadım. Şu anda yalnızca görüşme yaptığım değil, Ankara'daki birçok transeksüelle arkadaş oldum ve Pembe Hayat LGBTT Derneği'nin de üyesiyim.

Görüşmeler esnasında hiç zorlandığın ve tereddütte kaldığın ya da korktuğun oldu mu?

Zorlandığım oldu. Korkmak anlamında değil. Çok acı deneyimler içeren, çok zorlu geçmiş yaşam hikayeleri dinledim. Ve görüşmeler sırasında ne söyleyeceğimi bilemediğim, gözyaşlarımı tutamadığım anlar yaşadım. Bunun dışında, çok uyarılmış olduğum halde evlerine gitmek, birlikte dışarı çıkmak, çalıştıkları pavyona gitmek konusunda herhangi bir korku ya da tereddüdüm olmadı. Olsaydı zaten ne görüşmeler, ne tez, ne kitap başarılı olabilirdi, ne de ben hem bir sosyolog hem de bir birey olarak yaptığımı inandığım şekilde yapmış olurdu.

Sen bir sosyolog olarak, görüşmecilerini analiz ettin sanırım, kitaba yazmadığın görüşlerin var mı?

Görüşmecilerim hakkında kitaba yazmadığım veya görüşmecilerime iletmediğim görüşlerim yok, ama kitaba yazmadığım isimler var. Bu isimler görüşmecilerimin müşterileri olan tanınmış kişiler.

Kitabınla ilgili beklentilerin neler?

Bu kitap transeksüellerin dilinden bu toplumda transeksüel hayatı anlatıyor. Biraz da benim dilimden transeksüel kimliğin toplumsal cinsiyet tartışmalarında nasıl konumlandırıldığını anlatmaya çalışıyor. Beklentim, toplumsal cinsiyet eşitliğine küçük de olsa bir katkı sağlayabilmesi ve transeksüellere yönelik önyargı konusunda okurları düşünmeye teşvik etmesi.

Görüşmecilerle ne kadar zaman geçirdin?

2003 yılında tanıştım. Tezin saha aşaması 3-4 ay sürdü. Bu sürede onlarla sürekli görüştüm, yani görüşme yaptığımız zamanların dışında da çok sık birlikte olduk. 2007'deyiz ve hala görüşüyoruz arkadaş olarak.

Kitap hakkında hiç yorum aldın mı?

Evet. Pembe Hayat ve Kaos GL kitabı çok başarılı bulduklarını belirtiyorlar her fırsatta. Bu benim için en önemli olan. Görüşmecilerimin birçoğu Pembe Hayat üyesi zaten. Diğer yandan özellikle toplumsal cinsiyet konusunda tutucu diye düşündüğüm kişilerden beni çok şaşırtanlar oldu. Kitabı okuyup, "Hiç böyle olduğunu düşünmemiştim. Ben de çok önyargılıydım, ama şimdi fikirlerim değişti" diyorlar. Bu da kitabın beklentilerimizi karşılamaya başladığını gösteriyor.

En çok hangi görüşmecinin hayatından etkilendin?

En çok diye bir şey yok. Hepsinden çok etkilendim.

Bu süreçte seni en çok şaşırtan şey neydi?

Müşteriler. Müşterilerin beklentileri, tutumları, ünlü olanların bu konulara ekrandaki

yaklaşımlarıyla görüşmecilerimle yaşadıkları, bazı meslek gruplarından müşterilerin yine tutarsız tutumları. Ve tabii görüşmecilerin korunma yöntemleri dahil müşterilere davranışları, onlar hakkındaki düşünceleri. Ayrıca kendilerini bu kadar iyi ifade edebilmiş olmaları hem de hiç tanımadıkları birine. Ben şu anda bu soruları yanıtlarken bile zorlanıyorum.

Akademik çevreden bu araştırmaya nasıl tepkiler aldın?

Çok olumsuz bir tepki almadım. Danışmanım her zaman destek oldu. Jürim de oldukça iyi geçti. Ancak bazı akademisyen arkadaşlarımla bu konuda fazla "akademik" olmadıklarını söyleyebilirim.

Seni zorlayan engeller oldu mu?

Hayır.

Araştırma konun olan insanlarla dostluk kurman objektif olmanı engelledi mi bu süreçte?

Engellediğini sanmıyorum. Tabii bu biraz da objektif olmaktan ne anladığımıza bağlı. Örneğin sen sanırım en sık görüştüğüm "görüşmecim"sin, ama kitapta maçoşun, ataerkilliği yeniden üreten söylemlerine sık vurgu yaptım. Uzun zaman geçti tanıştığımızdan beri ve sen bu süreçte çok değiştin bu konularda. Artık bir aktivistsin hatta. Ama arkadaş oldum diye hem kitapta hem de bugün başta toplumsal cinsiyetle ilgili eleştirilerimi ya da yorumlarımı diyelim, söylemekten çekinmiyorum. Ve bunun tüm görüşmecilerimle ilişkilerimi kuvvetlendiren ve bugüne kadar taşıyan şeylerden biri olduğuna inanıyorum. Sosyal bilimsel açıdan tarafsızlık zaten çok tartışmalı bir konu. Ben transfobisi olmayan ve de her yaptığınızı ya da dediğinizi onaylama amacı olmayan biri olarak kendimi tarafsız görüyorum, ama genel tutumun transfobik olduğu bir durumda transfobik olmamak taraflı olmakla suçlanmaya neden oluyor.

Herhangi biri

(Soldan Sağa) Toprak, Selay ve Hayat

ilk oyunumuzu sergiledik

Selay

Bir anne düşünün yıllarca dayak yemiş, horlanmış, toplumda yerini ancak evinde örgü örerek bulmuş! Kocasına bir çocuk vermiş ama o çocuğun diyetini hayatıyla ödemiş. Zavallı kadın halbuki evlendiğinde; beyaz gelinliği gibi hayatının da beyaz, tertemiz olacağını sanıyordu. Fakat hayalleri kadar geleceği parlak olmadı, tıpkı evinin karanlık yüzü gibi. Kadının dünyası daracık evinde büyük hayalleri ile geçiyordu. Bir oğlu vardı. Oğlu kurtuluşu, geleceği, yarını olmuştu... Ya oğluna göre annesi neredeydi? Hayatının neresinde süslüydü?

Bir çocuk düşünün karanlık bir oda, beyaz bir yüz ve devamlı gizlemek zorunda kaldığı birbirinden canlı renklerle süslenmiş makyaj malzemeleri. Çocuk fırsat buldukça gizlice annesinin kıyafetlerini giyiyor, küçük aynasında

hem kıyafetlerini izliyor hem de makyaj malzemeleri ile dans ediyordu. Odasında kadın, dışarıda ise erkek rolü o kadar zor geliyordu ki, hayat omuzlarına her geçen gün daha ağır geliyordu. Bir de babanın evlendirmeye çalışması çocuğu uçuruma zorluyordu. Bir adım geri atsa yaşayacak; bir adım ileri atsa ölecekti... O, beyaz ölümü seçti ve en son odasına kapandı... En güzel kıyafetini giydi... Son olarak makyaj malzemelerine elveda dedikten sonra titrek elleriyle önce haplara sonra makyaj malzemelerine dokundu. Öldüğünde kendince kadındı... ya ailesi ne düşündü, ya babası.

Bir baba düşünün; bağınaz, geri kafalı, at gözlüğünü hiçbir zaman çıkarmayan, dünyanın kendi etrafında döndüğünü düşünen ataerkil bir baba... Yıllarca evine ekmeğini getirmiş fakat

Ne dediler?

MELİS ÖZCAN

Birkaç yıldır sinema ve tiyatrosu ile ilgileniyorum. Birçok grupta çalıştım. Ama hayata dair yeni kazanımlarımın yoğunlukta olduğu rejim "Herhangi Biri" idi. "Herhangi Biri" bizdendi. Biz de onlardan... İş böyle olunca, herkes yüreğini koyunca ortaya güzel bir oyun çıktı. Oyundan sonra aldığımız olumlu eleştirilerden heves alarak Pembe Hayat Tiyatro Topluluğu'nu kurduk. Çok yakında güzel bir oyunla karşınıza çıkmayı umut ediyoruz.

ZEYNEP ÖZCAN

Tiyatronun herhangi bir dalında yer alan herhangi biri için -bu ister yönetmen olsun, ister yazar, ister oyuncu- daha önce deneyim kazanmadığı bir alanda çalışmak heyecan vericidir her zaman. Pembe Hayat' tan Toprak; "Biz bir oyun hazırlıyoruz, bir bakar mısınız?" dediğinde mutluluk duymakla birlikte endişelendiğimi de söylemeliyim. Bunun sebebi arkadaşlarımızın hiçbirinin oyuncu olmaması ve oyuna yalnızca iki gün kalmış olmasıydı. Endişemin ne kadar yersiz olduğunu Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği'nin kapısından içeri girişimin onuncu dakikasında anladım. Hem prova sırasında, hem de oyun sahnelendiğinde bu kadar rahat çalışabildiğim, bu kadar anlatmak istediğimi birebir anlayabilen insanı daha önce bir arada görmediğimi düşündüm. Herkes rolünün hakkını fazlasıyla veriyordu. Selay'ı anne rolünde izlerken onun gerçekten evladı için acı çeken bir anne olduğuna inandım. "Baba" Toprak'ı evladını anlamadığı için, ölüme gönderdiği için kızdım. Oğul rolündeki Hayat'a ise ağladım. Ve bu oyunun ardından hep beraber bu işi devam ettirme isteğimizin doğması kaçınılmaz oldu. Böylece kuruldu Pembe Hayat Tiyatro Topluluğu! Şimdi aramıza katılacak yeni arkadaşlarımızı bekliyoruz. Birlikte çoğalarak, birlikte yazarak, birlikte oynayarak, gülererek, ağlayarak, didişerek, barışarak yapacağımız çalışmalarımızı. Nice oyunlara...

ekmeği sofraya taş gibi koymuş; lokmaları tek tek sayan, her lokmanın hesabını soran bir zihniyette... Karısına dayacağı, oğluna eziyeti hayatın her alanında yaşatmış, akraba evliliklerinin doğru olduğunu ve mantığın şirket evliliği mantığıyla ilerlediğini düşünen baba! Ya baba ne yapsın?

ANNE: Oyundaki karakterim; kadının ikinci planda olmasının açık şekliydi. Aile kurumunun kadına bakışını gösteriyordu. Erkek; ataerkil sistem içerisinde kadını kolayca ezebileceği bir piyon olarak görüyordu... Hayatın her alanında başarıyla ilerleyen kadınların halen erkek egemen toplumda yer alma savaşı yine erkeklerin kadına bakışıyla değişecektir...

ÇOCUK: İçine kadınlığı sıkışmış, yaşamı daralmış birçok eşcinsel kardeşimiz var. Kimileri içine kadınlığını bastırıp aile baskısıyla evliliği seçiyor. Kimileri ailesini terk edip yalnızlığı seçiyor ve en kötüsü de ÖLÜMÜ SEÇENLER! .Oyunumuzda eşcinsel karakteri canlandıran HAYAT; önce oyuna bir baktı ve bu hem benim hayatım hem de değil dedi! Acaba hangi hayat kendinindi? Düşündü ve cevap verdi; 2000 yılından önce evet bu hayat onundu. 2000 yılından sonra ise kendi hayatını seçti, kendi hayatı ise bu yaşam oyununun tam da ayrıldığı yerd. Mutlu mu diye soracak olursanız, bence onu da kendine sorun.

BABA: Oyunumuzda işlenen aslında sadece toplum gözünde değil aile bireyleri tarafından da kabul görülmeyen bir gencin yaşadığı zorluk, şiddet ve acının ele alındığı bir konuydu. 15 dakikalık bu oyunu oynarken hepimiz kendi yaşadıklarımızdan biraz bir şeyler kattık. Ailemle yaşadığım sorunlu günler aklıma geldi. Annemin babamın yaşattığı şiddeti sahnede ben yaşıyordum ve babam gibi tepkiler verdiğimde kendimi seyrederken bulmama neden oldu. O an HAYAT'a sarılmak istedim, defalarca ben çocuğumdan vazgeçmem demek istedim! Ayrıca oyundaki gaddar babanın o kadar da kötü bir baba olmadığını düşünüyorum. Sadece; ona öğretilen erkeklik algısını o da çocuğuna aktarıyor ve bunun yanlış olduğunu kimse ona söylemediği için o da bunun farkında olmuyor. Elindekileri kaybetmemek adına verdiği yanlış tepkileri gözlemliyoruz.

Zeynep, Melis ve güzel fotoğrafları için Nevruz Ebru Aksu'ya teşekkür ederiz.

Kuş Kız Türkiye'de Őakiyacak

*8 Temmuz'da
İstanbul büyülü
bir sesi dinleyecek.
Antony and the
Johnsons
grubunun travesti
solisti Antony,
kuş ninnilerini
söylemek için
İstanbul Caz
Festivali'ne
geliyor.*

Kuş kızın düşü

New York şehrinin dünyaya armağan ettiği en özel ve en güzel insanlardan biri Antony. Bir travesti olması değil onu özel kılan. Ne kabare müziğini muazzam bir hüner ve düzenlemeyle çekilir kılması ne de başta Lou Reed olmak üzere geniş ve fiyakalı bir hayran kitlesine sahip olması. Onu bu kadar özel kılan ve grubu The Johnsons ile yaptığı ikinci albümü, 'I Am A Bird Now' ile 2005'te İngilizlerin prestijli Mercury ödülünü almasının başlıca sebepleri basit aslında: İnsanı tek bir notayla hüngür hüngür ağlatabilen Tanrı armağanı tenor sesi ve bu sesi olabildiğince içten kullanmadaki niyeti ve ısrarı.

Antony'nin hayatını değiştiren iki tane imge var: Soft Cell'in 1982'de çıkan 'Torch' '45'liğinin kapağında yer alan kel kafalı travesti (ki Soft Cell'in vokalisti Marc Almond'a "gerçek annem" diye hitab ediyor) ve Culture Club'ın 'Kissing To Be Clever' albümü ve oradaki Boy George. O sıralar 11 yaşında olan bu akli karışık oğlanın kafasında bambaşka bir dünya ve umut yaratan bu imgeler hayatında belirleyici olmuş. "Onu (Boy George) gördüğümde kendime dedim ki, tamam, böyle olduğunda bunu yapıyoruz: Şarkıcı oluyoruz!"

Önce kabare

1990 yılında California'dan New York'a taşınmış Antony, kendini ait hissedebileceği bir dünya bulabilme arzusuyla. Önceleri Blacklips adında avangard bir kabare ekibine dâhil olmuş. Ancak asıl hikâye 2000'lerde başlamış. Önce Steve Buscemi'nin filmi 'Animal Factory'de androjen bir mahkûm olarak rol alıyor, ardından 2001 yılında Antony & The Johnsons olarak ilk albümünü çıkarıyor. Ancak onun hayatını değiştiren en önemli insan Lou Reed. Önce albümü 'The Raven'da ona 'Perfect Day'i yorumlatan Reed, akabinde onu turnesine dahil etmiş, hatta konserlerinin bisinde onu sahneye davet edip Velvet Underground klasiği 'Candy Says'i ona yorumlatmış ('Candy Says' şarkısı aslen Andy Warhol'un yarattığı yıldızlardan biri olan, travesti, Candy Darling için yazılmıştı. 'I Am A Bird Now' albümünün kapağındaki fotoğraf da Peter Hujar'ın Darling'i görüntülediği 1974 imzalı "Candy Darling On Her Deathbed" adlı çalışması). Sonrası ise Lou Reed, Boy George, Rufus Wainwright ve De-

vendra Banhardt gibilerinin de eşlik ettiği yılın en iyi albümü (şimdiden ilan etmekte bir sakınca yok) 'I Am A Bird Now'.

Albüme, "Umarım birisi vardır" diye başlıyor Antony, sesini iyice titreterek; "Bana göz kulak olacak... Kalbimi özgür bırakacak". Ve bunu öyle bir sesle yapıyor ki, bütün bu korkuları karşısında donup kalıyorsunuz. Tüyleriniz diken diken, kalbiniz ağırlaşmış bir şekilde. Halbuki müzik sözde çok kolay değil. Kabare müziğinin poplaştırılmış hali, doğal olarak Kurt Weill geliyor aklı. Öte yandan Nina Simone'nun eril versiyonu gibi ya da hastalığı yüzünden ergenlik geçirmemiş tenorların tenoru Jimmy Scott'ın başka bir hali. Bir yandan Berlin, diğer yandan Memphis'in siyah mahallelerinden çıkma Stax soul'u.

Ancak, her türden müzikseveri etkileyecek başka bir kimya var burada. O kimya da içtenlik üzerine kurulu. Yalansız ve çıplak olmak üzerine. Kendisinin de dediği gibi "Yeni punk umut ve samimiyettir". Desturunu punk kültüründen almış insanlar bunun anlamını iyi bilmeli.

Oğlan/kız

O yüzden dürüstlük konusunda kendini prangalara vurmaktan kaçıyor Antony. Mesela 'For Today I'm A Boy'da "Bir gün büyüüp güzel bir kadın olacağım/güzel bir kız olacağım/Ama bugün bir çocuğum/bir oğlan" dediğinde bir yandan onun adına acılar boğazınıza takılırken, diğer tarafta içinde taşıdığı benzersiz ümide hayran kalıyorsunuz. Haliyle de dinleyen olarak sizin durumunuz birisinin acılarını, çelişkilerini, farklılıklarını dikizlemek yerine onu empatiyle izlemek, dinlemek oluyor. Bunun doğal sonucu olarak da bir duygudaşlık hali ortaya çıkıyor. Bu durum özellikle Boy George ile diyet yaptığı 'You're My Sister'da mevcut.

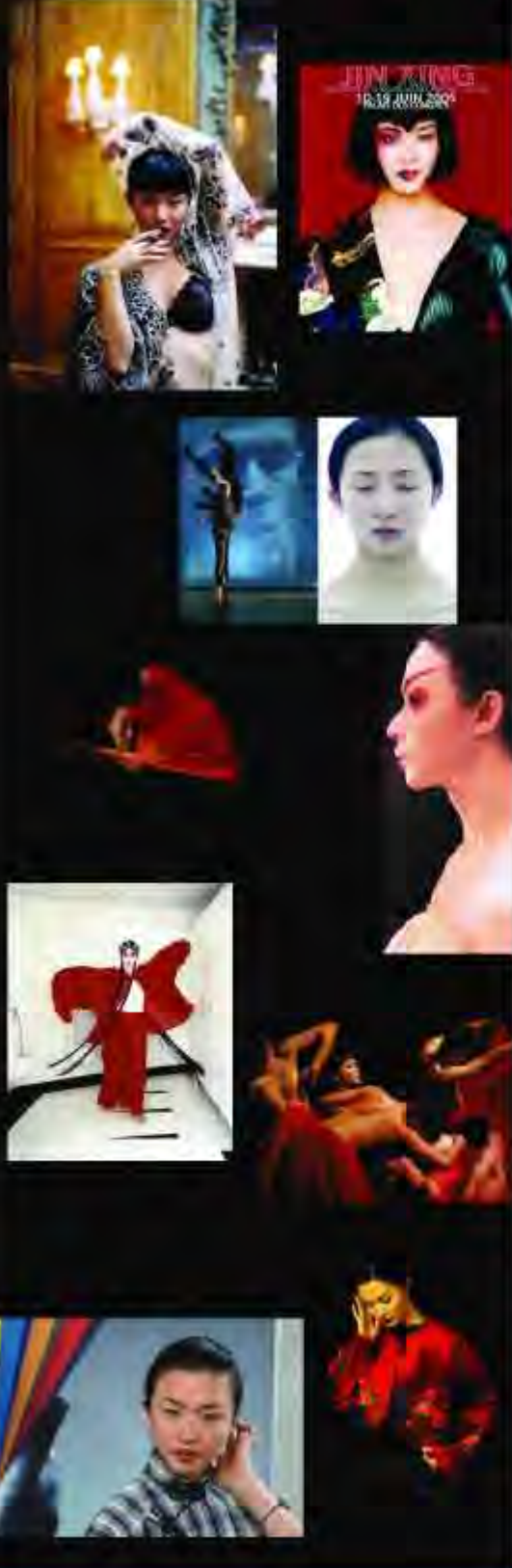
İlahi okuyan güneyli bir gospel vaizi edasında duyguyu Antony ile paylaşan Boy George, belki de hayatının en iyi performanslarından birini ortaya koyuyor. Antony 'What Can I Do'da Rufus Wainwright'ın her daim depresif sesinin arkasında albüm boyunca bir defa geri planda kalırken 'My Lady Story'de acılarını ve çaresizliğini şamar gibi suratımıza atıyor. "Benim hanımefendi hikâyem/Yok olma üzerine.. /Göğsümün kesilmesi üzerine" derken orada sadece acı görüyorsunuz. Ancak albümün kendinden geçtiği an Lou Reed'in baştaki monolog ve gitarlarıyla eşlik ettiği 'Fistful Of Love'. Fiziksel şiddeti de barındıran bir aşk hikâyesi hüviyetindeki şarkı, içinde giderek çoğalan, hiddetli ve dinleyende yarattığı sado-mazoşist etkiyle Otis Redding'in meşhur 'Try A Little Tenderness'inin can yoldaşı adeta. "Yumruklarını hissediyorum /Biliyorum sevgiden atıldığını" derken o yumrukları kalbinizde midenizde hissediyor, "Bana olan düşkünlüğünün anılarını/Bedenimde kabul ediyor ve biriktiriyorum" derken kendi bedeninizin de uyuştuğunu hissediyoruz.

Antony & The Johnsons'ın albümünü dinlemek sadece ve sadece mazoşist bir eylem değil. Doğru, insanı paramparça ediyor. Bizim kültürümüze uyan bir feryadı figan hali sizi esir alıyor. Ama dahası var. Empati yeteneğinizi geliştiriyor. Algılama, anlamaya çalışma çabanızı. Ve sonunda bir de bakıyorsunuz ki, çok uzaklardan, bambaşka bir hayattan arkadaş edinmişsiniz kendinize. Yakın, samimi. Ve albümü dinlerken çektiğiniz tüm acılar, kan çanağı olmuş gözler yerini mutluluğa ve umuda bırakıyor. Albümün sonunda Antony "kız kuşlar uçabilir" diye düşünürken, bunun hayalperestlikten öte bir şey olduğunu siz de fark ediyorsunuz.

Jin Xing

Askerlikten dansçılığa, erkeklikten kadınlığa!

Eski bir albay, bir dansçı, bir transeksüel... Eski Çin Halk Kurtuluş Ordusu mensubu Jin, 1995'te kadınlığa adım atmış. 2005'ten beri de evli ve evlat edindiği üç çocuğun annesi. Çin'in en ünlü koreografi Jin Xing, bir peri masalı yaşadığını düşünüyor

Çin'in en ünlü ve en başarılı koreografi Jin Xing biraz gecikerek ve nefes nefese dans salonuna giriyor. Geç kaldığı için özür diliyor ama programı onu affettirecek kadar yoğun: İtalya'daki gösterinin hazırlıkları bitmek üzere. İtalya'dan sonra sırada Hong Kong, Viyana ve bir de solo performans için Stockholm var.

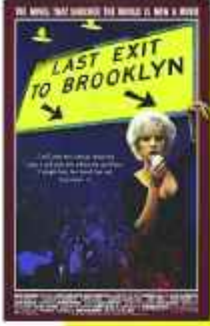
Danstaki başarılarının yanında, cinsiyet değiştirmesiyle de tanınan Jin Xing aynı zamanda eski bir ordu mensubu. 39 yaşındaki transeksüel dansçı 2005'ten beri evli ve evlat edindiği üç çocuğun annesi. Yaşadıkları 'tam bir peri masalı' ona sorarsanız: "Bugüne dek başardıklarımı 16-17 yaşında hayal bile edemezdim. Çekici bir kadına dönüşmek, yabancı dilleri konuşabilmek, evlilik, kendi dans grubumu kurmak, dünyayı dolaşmak, güzel çocuklara annelik yapmak... Düş gibi!"

Fransa'da biyografisi basıldı

Jin, 12 yıl önce ülkesi Çin'deki bariyerleri aşip ameliyatla kadın olmuş. Altı yaşından beri doğru bedende olmadığını hissettiğini anlatıyor. Koreograf olarak başarı sağlayıp ün kazansa da şöhretinin temel nedeninin cinsiyet değişimi olduğunu düşünüyor.

Çin'in kuzeybatısında, Kore kökenli bir ailenin oğlu olarak doğan Jin, Çin Halk Kurtuluş Ordusu'nun (PLA) dans ve müzik akademisine katılmadan önce, evlerinin bahçesinde ilk gösteri deneyimlerini yaşayan bir çocukmuş. Ordunun dans okuluna kaydolan en genç çocuk olan Jin, orduda geçirdiği 17 yılı mutlulukla anıyor. Ergenlikle birlikte erkeklere ilgi duyduğunu keşfediyor Jin. 1995'te de geçirdiği operasyonlar sonucu istediği kadın kimliğine kavuşmuş. 1999'da kendi dans grubunu kuran Jin'in Güney Kore ve Tayland filmlerinde oyunculuk deneyimleri de var. 2005'te Fransa'da biyografisi basılan Jin, "Hiçbir şey şans eseri olmaz" diyor ve ekliyor: "Bir dine ya da Tanrı'ya inanmasam da kadere inanıyorum!"

TRANS DVD

Brooklyn'e Son Çıkış Last Exit to Brooklyn

Yönetmen: Uli Edel
Oyuncular: Jennifer Jason Leigh, Burt Young, Stephen Lang
ABD, İngiltere, Almanya, 1990

Hubert Selby Jr'in büyük yankılar uyandıran romanından sinemaya uyarlanan, yayınladığı günden beri birçok ülkede sansüre uğrayan film, 1950'li yıllarda Brooklyn'in arka sokaklarında geçiyor. Marilyn Monroe'ya benzemek isteyen seks işçileri, bıçkın takımı, çete kurmaya hevesli yeni yetmeler, eşcinseller... Kısacası yitlik yaşamlara adanmış bir film. Alman yönetmen Uli Edel, tam bir başyapıt çıkarmış ortaya. J. J. Leigh'in performansı etkileyici. Tralala'nın sokağın ortasında sıraya girmiş onlarca insan tarafından tecavüze uğradığı sahneyi uzun süre unutmanız imkansız.

Aldatan Yürek The Heart Is Deceitful Above All Things

Yönetmen: Asia Argento
Oyuncular: Asia Argento, Dylan Sprouse
ABD, İngiltere, Fransa, 2004

J.T. Leroy'un geçirdiği korkunç çocukluğu anlatan ve satış rekorları kırmış aynı isimli biyografiye sadık kalarak çekilmiş film, koruyucu ailesinin yanında mutlu bir yaşamı olan 7 yaşındaki Jeremiah'in, başı beladan kurtulmayan annesi Sarah tarafından geri alınması ile başlayan şok edici büyüme hikayesini anlatıyor. Uyuşturucu, alkol ve seks işçiliği yaşamının doğal bir parçası olarak kabul etmiş Sarah, 7 yaşındaki oğlunu kısa zaman içinde işkence, tehdit, alkol ve esrar ile tanıştırır ve bir süre sonra oğlunu terk eder. Jeremiah annesinin elinden kurtulduğunda bu kez de katı Hıristiyan inançları ile disiplin uğruna çocuğun hayatını cehenneme çeviren büyükanne ve büyükbabası ile yaşamaya başlar. Jeremiah 3 yıl sonra annesi tarafından tekrar alınır ve herbiri birbirinden karanlık olan annesinin sevgilileri ile birlikte yaşamaya çalışır.

Plüton'da Kahvaltı Breakfast on Pluto

Yönetmen: Neil Jordan
Oyuncular: Cillian Murphy, Liam Neeson
İrlanda, İngiltere, 2005

1970'lerde geçen bu gerçeküstü ve büyülü öykü, göz alıcı olduğu kadar dişli bir transeksüel olan Patrick "Pisicik" Braden'in zaferlerini anlatıyor. Daha bir bebekken, İrlanda'da küçük bir kasabada terk edilen ve küçükken bile "farklı" olduğunun ayırdına varan Patrick, sivri zekâsı ve sevimliliğinin yanı sıra onu değiştirmeye niyetli herkesi ve her şeyi tatlı tatlı reddedebilmesi sayesinde bu zorlu hayatta ayakta kalabilmeyi becerir. Yönetmen Neil Jordan, hepimizin içinde biraz da olsa iyilik bulunduğu inarak başına ve karşısına gelen tüm zorlukları hoş bir gülümsemeye yenen bir genç adamın yaş dönümünü gayet eğlenceli, parlak renklerle bezeli, dokunaklı bir öyküyle kurguluyor. Jordan'ın çizdiği, kaybedilen ve arzu duyulan aşkın zekâ dolu, düşündürücü olduğu kadar çılgın bu portresi; duygusallık ve aşına olduğumuz canlı görsellikle dolu romantik bir kara komedi.

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri Bizleri Bekliyor

**“Türkiye HIV-AIDS Önleme ve Destek Programı”
kapsamında Ankara'da hizmet verecek Gönüllü
Danışmanlık ve Test Merkezleri faaliyete geçti.
Merkezlere giderek HIV-AIDS konusunda danışmanlık
alabilir ve ücretsiz test yaptırabilirsiniz.**

Merkezler

**Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve
Araştırma Hastanesi
Etlik Polikliniği, Kasalar/Ankara**

**Numune Eğitim ve Araşt. Hastanesi
Semt Polikliniği, Libya Cad. Çaldıran
Sokak. No. 22 Kolej/Ankara**

**Ankara Eğitim ve Araşt. Hastanesi
Plevne Cad. No. 15 Cebeci/Ankara**

"Herhangi biri"

